

Direktor Gregor Klančnik

Na vzponu proizvodnje

Vsako leto se meseca maja izvrši izmenjava sestava samoupravnih teles — delavskega sveta in upravnega odbora podjetja ter delavskih svetov obratov. Novi delavski svet se je letos prvič sestel 10. maja in izvolil novi upravni odbor, ki je svojo dolžnost od prejšnjega prevzel 20. maja. Poleg te poslovno upravne pa je v preteklem mesecu bila plodna tudi druga družbeno politična aktivnost. Dne 22. maja se je na razširjeni seji sestel tovarniški komite Zveze komunistov in skupaj s predstavniki družbeno političnih in samoupravnih organov ter upravnega vodstva obravnaval gospodarski položaj naše železarne. Na tem sestanku je bila sprejeta obveznost za vstop v splošno akcijo za poživitev proizvodno poslovne dejavnosti naše delovne organizacije.

Iz podanih poročil in razprave na omenjenih sestankih podajamo nekaj povzetkov.

V zaključnem primopredajnem poročilu je prejšnji upravni odbor, ki je svojo dolžnost prevzel 15. maja 1967, povedal, da je deloval v enem najtežjih enoletnih obdobj naše železarne po osvoboditvi.

Kritično 1967. leto

Že ob prevzemu dolžnosti je bilo zaradi padanja mesečne realizacije jasno, da so nastopili posebno težki pogoji za poslovanje našega podjetja. Že v drugi polovici l. 1966, predvsem pa v zadnjih mesecih tega leta so dejavniki gospodarske reforme obračunali z visoko konjunkturo in nastopili so novi, znatno težji pogoji za prodajo izdelkov naše železarne. Položaj pa se je še znatno poslabšal, potem ko je v letu 1967 začel delovati zunanjetrgovinski sistem, zasnovan na široki liberalizaciji uvoza. Nizka carinska zaščita in ugodna nabava deviznih sredstev sta na stežaj odprli vrata inozemskim konkurentom in vsi domači proizvajalci jekla

so se morali v nelojalnih konkurenčnih pogojih skoraj brez vsake zaščite boriti za svoj obstanek. V takih okoliščinah, ko domače proizvodne zmogljivosti niso bile izkoriščene, so druga za drugo železarne padle v poslovno izgubo, uvoz jeklarskih izdelkov pa je rasel. Računa se, da je skupno od 806.000 t bilo uvoženih okrog 240.000 t takih izdelkov jekla, ki bi jih lahko proizvedle in plasirale domače železarne in da je pri tem bilo za okrog 36 milijonov \$ nepotrebnih deviznih izdatkov. Kljub opozarjanju preko naše asociacije združenja jugoslovanskih železarn so oblikovalci gospodarskega sistema celo leto bili gluhi za

upravičene zahteve domačih proizvajalcev. Nismo se pri tem mogli čuditi potrošnikom, ki so se preorientirali na cenejše in z ugodnejšimi pogoji dobavljene materiale iz uvoza, upravičeno pa smo kritizirali sistemsko neskladnost, ki je bolj ščitila zunanjšega kot domačega proizvajalca.

Finančni rezultati poslovnega leta 1967 so za vsa podjetja črne metalurgije, predvsem pa za železarne bili porazni. Le 5 od 11 železarn je v zaključnem računu ostalo s presežkom dohodka, 6 pa jih je nekje več nekje manj padlo v poslovno izgubo.

Naša železarna je med podjetji, ki so leto 1967 pozitivno zaključila, doseženi finančni rezultati poslovanja tega leta pa so tudi za nas bili zelo neugodni. Od vseh razpoložljivih osnovnih in obratnih sredstev združenih podjetij so naša zajela 6,2%, neto

(Nadaljevanje na 3. strani)

Samota

IZ VSEBINE

Povod in namen združevanja slovenskega jeklarstva — Novo izvoljeni člani organov upravljanja — Končno tudi v železarstvu povečana zavarovalna doba — Zasedanja delavskega sveta — Strokovna posvetovanja in raziskave — Sklepi upravnega odbora — Novinarji delovnih organizacij so ustanovili svoje združenje — Kulturna kronika — Športne vesti

Izdaja upravni odbor
Železarne Ravne

Ureja uredniški odbor

Alojz Breznikar, Jože Delalut, Ivo Kohlenbrand, Marjan Kolar, inž. Stane Lenasi, inž. Vlado Rac, Jože Sater, Tone Vehovar, inž. Jože Zunec

Odgovorni urednik:

Marjan Kolar

Tel. int. 304

Tisk: CP Mariborski tisk
Maribor

Analiza osebnih dohodkov za APRIL 1968

Delovna enota	Izplačani OD	OD po enotah in ceniku del	Dodatek za stalnost	Dodatek za let. dopust in ostalo	OD po uspehu DE	Poprečni OD	
						april 67	april 68
1	2	3	4	5	6	7	8
Topilnica	229.025,97	168.940,77	13.140,74	20.186,30	26.758,93	916,39	978,74
Livarna	392.886,88	292.969,46	21.836,04	29.932,69	48.148,69	855,06	917,96
Valjarna	286.628,91	215.961,27	13.710,02	15.022,87	41.934,75	873,55	945,97
Kovačnica	221.346,00	163.202,37	12.307,51	12.912,36	32.923,76	950,03	983,76
Termična	62.322,00	50.802,01	3.096,66	5.011,85	3.411,48	900,73	916,50
Mehanična	505.136,80	369.659,98	28.108,33	23.743,34	83.625,15	853,16	902,02
Vzmetarna	75.115,32	57.726,07	3.647,11	3.917,51	9.824,63	884,75	894,23
Jeklovlek	43.000,00	32.022,88	1.814,20	1.760,88	7.402,04	789,87	860,00
Energetski	97.283,68	70.838,79	4.713,70	8.432,49	13.298,70	846,68	935,42
Strojni remont	212.746,60	158.883,09	9.959,07	9.800,52	34.103,92	852,99	967,03
Elektro remont	112.683,87	82.034,08	5.331,27	7.562,60	17.755,92	861,40	963,11
Gradbeni remont	51.960,00	40.927,28	3.397,88	4.203,27	3.431,57	803,54	860,00
Promet	93.398,00	75.943,33	5.153,09	3.964,37	8.337,21	801,22	906,78
OTKR	205.321,84	150.921,00	10.942,07	17.667,40	25.791,37	824,68	937,54
Uprava	354.941,15	254.976,24	20.814,16	32.147,05	47.002,90	807,10	934,06
IVD	15.767,56	12.913,04	855,45	1.999,07	—	582,00	606,43
PODJETJE	2.959.564,58	2.198.721,66	158.828,10	198.264,57	403.750,25	860,13	930,39

NOVINARJI DELOVNIH ORGANIZACIJ SO USTANOVLILI SVOJE ZDRUŽENJE

24. maja so v Mariboru novinarji in organizatorji obveščevanja v delovnih kolektivih ustanovili svoje združenje. Če je bilo namreč pred dobrimi 10 leti v Sloveniji komaj 20 tovarniških glasil, jih izhaja danes 220 v skupni mesečni nakladi 250.000, pri informiranju v podjetjih pa dela okoli 300 ljudi.

Povsem jasno je torej, da je bila tesnejša povezava nujna. Danes objavljamo sklepe ustanovne skupščine tega združenja, v prihodnji številki pa bomo približali najzanimivejše misli iz razprave.

Glasila delovnih organizacij in druge oblike komuniciranja v delovnih organizacijah se morajo zavestno razvijati v smeri, da bodo neposredni proizvajalci vedno manj objekt informiranja in vedno bolj njegov aktivni subjekt.

Komuniciranje v delovnih organizacijah naj bo grajeno na osnovi samoupravnega dialoga med enakopravnimi subjekti, v katerem naj bo informiranje le del procesa družbenega komuniciranja, kajti če hočejo biti delavci dejansko samoupravljalci, morajo biti informirani o vsem. Zato ni odveč, da tudi v statute delovnih organizacij vnesemo konkretna določila o tem, kdo, koga in kdaj mora obveščati.

Urejanje družbenega komuniciranja in sredstev informiranja v delovnih organizacijah naj bo grajeno na samoupravnem sistemu, ker le tako se je možno izogniti individualnemu »krojenju« in prilagajanju informacij posameznim težnjam.

Združenje si bo prek svojih organov, družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih teles trajno prizadevalo, da komuniciranje v delovnih organizacijah preraste v resnično samoupravljaljsko komuniciranje, grajeno na družbenem javnem mnenju.

Združenje in odbor za informiranje in tisk v delovnih skupnostih se bosta prek sindikatov in drugih družbenopolitičnih organizacij zavzemala za samoupravno komuniciranje (ne samo informiranje) ter da v statutih delovnih organizacij dobi komuniciranje svoje mesto in vlogo, ki ga terja nadaljnji kakovostni razvoj samoupravljanja.

Odbor za informiranje in tisk v delovnih skupnostih pri republiškem svetu Zveze sindikatov za Slovenijo bo deloval na področju informiranja zaposlenih v delovnih skupnostih in obravnaval ter predlagal izboljšave glede položaja in vsebine sredstev informiranja. Hkrati bo seznanjal urednike glasil s političnimi dogajanjem v sindikatu, Zvezi komunistov, Socialistični zvezi, Zvezi mladine ter z drugimi pomembnejšimi prizadevanji naše družbe.

Združenje si bo s pomočjo Društva novinarjev Slovenije in prek ustreznih izobraževalnih institucij prizadevalo za stalno strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje kadrov, ki v delovnih organizacijah skrbijo in odgovarjajo za samoupravno komuniciranje, da bo to čimbolj izkoriščeno in resnično služilo nadaljnjemu kakovostnemu razvoju glasil delovnih organizacij.

Sindikati in Zveza komunistov v delovnih organizacijah morata zastaviti vse svoje sile, da bi bila vloga tiska v delovnih organizacijah in informiranost vsakodnevna potreba in nujnost vseh zaposlenih.

Člani združenja se bodo zavestno zavzemali, da bodo prek sredstev obveščanja v delovnih organizacijah resnično objektivno obveščali javnost. Pri tem delu naj jih vodita in usmerjata kodeks jugoslovanskega novinarstva ter zakon o tisku.

Člani združenja prevzemajo vse moralno-politične obveznosti, ki jih nalaga kodeks jugoslovanskega novinarstva. Pri svojem delu se bodo člani združenja trajno zavzemali za uresničevanje načela javnosti, ki jih proklamira naša ustava.

Z vso doslednostjo si je treba prizadevati za preprost in razumljiv način pisanja ter za čistost slovenskega jezika. Na to naj zlasti pazijo odgovorni uredniki glasil v delovnih organizacijah. Odločno je treba odklanjati tujke ali popačenke.

VABILO

V počastitev 720-letnice Raven, meseca mladosti in 20 let igranja namiznega tenisa na Koroškem organizira občinska zveza za telesno kulturo 14., 15. in 16. junija v Mežici in na Ravnah

VELIK MEDNARODNI NAMIZNOTENIŠKI TURNIR

s sodelovanjem ženskih in moških ekip

Nova Hut Klementa Gottwalda, Ostrava, ČSSR,
Pecs, Madžarska,
Brooklin, Treviso, Italija
KAC, Celovec, Avstrija,
občinska reprezentanca Raven.

Vabimo k čim večjemu obisku.

VISOK OBISK IZ SLOVAŠKE

31. maja je obiskal Ravne dr. Matej Lučan, poverjenik za šolstvo Slovaške. Ogle dal si je gimnazijo, študijsko knjižnico in

DTK ter prisluhnil našim maturantom, ki so se prav tega dne poslavljali od gimnazije.

PRIJATELJI IZ SRBIJE

31. maja zvečer je v okviru vsakoletne prireditve »karavana bratstva in enotnosti« prišlo na Ravne 28 gostov iz Srbije, ki so med okupacijo nudili pomoč našim izseljencem.

Sprejel jih je predsednik obč. konference SZDL Ravne prof. Tone Golčer, naslednjega dne pa jim je priredil sprejem na Rimskem vrelcu predsednik obč. skupščine tov. Jože Kert.

PRIJETNO SREČANJE

19. maja letos je krajevni odbor Zveze borcev Ravne sklical družbeni sestanek, na katerega je povabil še brate in sestre padlih borcev. Sestanek je bil v novi osnovni šoli na Ravnah in tam se je za udeležence vrstilo presenečenje za presenečenjem.

Srečali smo se sami stari znanci, ki se mogoče že petnajst let nismo videli, in se veselo pozdravljali. Nato so učenci priredili res lep program s pesmimi in recitacijami.

Ogledali smo si novo šolo — razrede, delavnice, kuhinjo. V veliko zadovoljstvo nam je bilo, ko smo videli, da naše žrtve le niso bile zaman, da korakamo od uspeha do uspeha in da se naši mladini odpira lepa bodočnost, za kar pa gre zahvala tudi našim učiteljem.

Po okusnem kosilu smo še dolgo sedeli skupaj, obujali spomine na borbo in peli. V veselem razpoloženju je minil čas in rekli smo, da že dolgo ni bilo takšnega veselja. Vsi smo si tudi zaželeli, da bi do takšnih srečanj še prišlo.

Luka Juh

Državnik je človek, ki v času vojne ne pomišlja dati tvoje življenje za svojo državo.

Na vzponu proizvodnje

(Nadaljevanje s 1. strani)

produkta pa 7,8%, kar bi bilo še ugodno, če ne bi pogledali tudi gibanja tega najvažnejšega kazalca. Neto produkt je v primerjavi z letom 1966 padel v vseh podjetjih črne metalurgije, skoraj najgloblje pa v naši železarni. Medtem ko smo ga leta 1966 imeli še 108 milijonov N din, je 1967. leta dosegel le 63 milijonov N din ali le 58%. Pri drugih dveh slovenskih železarnah je ta podatek ugodnejši — Jesenice so dosegle 86%, Štore pa 69% neto produkta predhodnega leta. Podobno sliko nudi tudi doseženi dohodek. Ta nam je padel od 94 na 49 milijonov N din ali za 47%, medtem pa na Jesenicah le za 13% in v Štorah za 40%.

Tako neugodni rezultati poslovanja l. 1967 so sledili nizko doseženi realizaciji ob visokih proizvodnih stroških. Skupnega dohodka, ki smo ga dosegli 280 milijonov N din, je bilo 7% manj, stroškov za potrošni material pa 7% več od predhodnega leta. Za Jesenice je ta podatek bolj logičen. Skupni dohodek je bil 3%, potrošnja materiala pa 4% nižja od predhodnega leta. Podobna je slika tudi v Štorah in drugih železarnah.

Taki dosežki so predvsem neugodno vplivali na dohodek. Medtem ko je ta leta 1966 znašal še 31% skupnega dohodka, je lansko leto njegov delež padele na 18%. Zaradi takega poslabšanja naših poslovnih dosežkov smo izgubili svoj primat, ki smo ga uspešno zadrževali v preteklem obdobju na področju produktivnosti dela, izražen v neto produktu na zaposlenega. Medtem ko smo leta 1966 s 34.200 N din bili na prvem mestu, Zenica na drugem mestu s 25.600 N din, nas je neugodni dosežek 19.800 N din lanskega leta potisnil na tretje mesto za Siskom z 20.500 in Zenico z 20.200 N din.

Še bolj neugodno sliko poslovnega dosežka, izražena z neto produktom, nam kaže primerjava z angažiranimi poslovnimi sredstvi na delavca. Ta so namreč porastla od 107.000 na 122.000 na zaposlenega ali za 14%, medtem pa je neto produkt na zaposlenega padel za 42%. Tudi drugi podatki iz analize o poslovanju v letu 1967 kažejo zelo neugodno sliko za našo železarno.

Glavne vzroke za tako skokovito spremembo poslovnosti naše železarne moramo iskati v preširoko zasnovanem zunanjetrgovinskem sistemu in v stagnaciji proizvodnje v kovinsko predelovalnem kompleksu; nepošteni pa bi bili, če ne bi ob tem iskreno priznali tudi notranjih slabosti in pomanjkanje kondicije, da bi težjim pogojem uspešnejše kljubovali.

Skupne proizvodnje smo leta 1967 dosegli 216.676 t, blagovne 58.253 t, realizacije 221.222.725 N din; od tega je bilo izvoženo za 2.915.730 \$ naših izdelkov. V primerjavi s 1966. letom je bilo skupne proizvodnje 7%, blagovne 8%, realizacije pa 20% manj; izvoz pa je porastel za 62%.

Prav regionalna preorientacija prodaje naših izdelkov z domačega na inozemska tržišča (saj se je delež prodanega blaga dvignil od 17 na 34%) je bistveno vplivala na poslovne dosežke, predvsem pa na relativni in absolutni padec neto produkta. Upoštevati je namreč treba, da smo v inozemstvo prodajali po znatno nižjih cenah.

S tem da smo se posluževali tega izhoda v sili, pa smo obdržali našo delovno skup-

nost skoraj v nespremenjenem sestavu po obsegu in strukturi. Medtem ko smo l. 1966 poprečno zaposlovali 3196 ljudi, je to poprečje lansko leto znašalo 3191. Izognili smo se torej redukciji, pa tudi padcu poprečnih mesečnih prejemkov. Ob upoštevanju vseh izplačil z vključitvijo dodatka za dopuste je naše poprečje lansko leto znašalo 923,15 N din, leto poprej pa 899,71 N din na zaposlenega mesečno, kar pomeni, da so naši poprečni prejemki kljub krizi, ki smo jo preživljali, bili za 2,5% višji od poslovno uspešnega 1966. leta. Organi delavske samouprave so s spremembo stopnje delitve kompenzirali zaradi objektivnih razlogov nastale spremembe v doseganju dohodka. To se je seveda neugodno odrazilo v presežku dohodka. Medtem ko smo leto poprej v sklade podjetja oddvojili 37,2 milijona N din sredstev, smo poslovno leto 1967 zaključili le s 7 milijoni N din sredstev za sklade, kar je le 19% dosežka predhodnega leta.

Medtem ko je poslovni uspeh naše železarne lansko leto bil znatno pod dosežkom leta 1966, pa so se investicijska dela na področju razširjanja in modernizacije proizvodnih zmogljivosti uspešno in skladno s predvideno dinamiko nadaljevala, predvsem pa smo bili uspešni na področju izgradnje objektov družbene ravnini, saj smo v tem za nas kritičnem letu dosegli celo rekord letnega vlaganja v stanovanja.

Od celotnega kredita, namenjenega za rekonstrukcijo naše železarne v višini 239.097.980 N din, je na dan 31. decembra 1967 ostalo neizkoriščenih 102.451.980 N din, od na novo zgrajenih objektov — predvsem je to nova talilnica in težka proga nove valjarne — pa je ostalo neaktiviranih za 79 milijonov nedograjenih osnovnih sredstev. To pa so le finančni kazalci, finančni obseg že zgrajenih investicij je namreč večji, in sicer za razliko inozemske, s kreditnimi pogoji plačane opreme za del nezapadlih anuitet.

Tudi v letošnjem letu se investicijska dela na novih objektih nadaljujejo. Do sedaj je že bilo angažiranih okrog 15 milijonov N din, predvideva pa se, da bomo letos potrošili 35 milijonov N din kreditov za modernizacijo proizvodnih obratov.

Za povečanje obsega proizvodnje smo ob kreditu za osnovna sredstva dobili tudi dol-

goročni kredit za obratna sredstva v višini 30.958.700 N din. Od tega je na dan 31. decembra 1967 ostalo še neizkoriščenega 17.605.620 N din. Približno polovico tega hočemo doseči v zvezi z vključitvijo nove talilnice v redno proizvodnjo, ostali del pa nam bo banka morala dati na razpolago v prihodnjem letu.

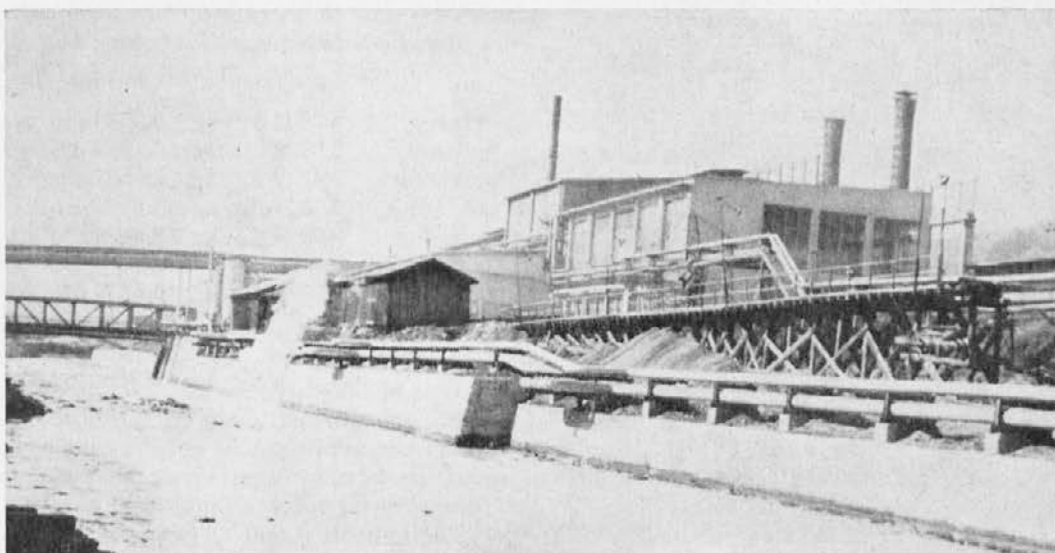
Rekord pri stanovanjski graditvi

Na področju stanovanjske graditve smo lansko leto potrošili rekordni znesek 7.225.000 N din, kar je preko trikrat več od predhodnega leta. Ta sredstva so bila potrošena za odkup stanovanj v Gramoznici, gradnjo naselja Dobja vas in za kreditiranje individualnih graditeljev. Od osvoboditve so delavci s pomočjo kreditov železarne brez upoštevanja bolj oddaljenih graditeljev v radiusu 5 km zgradili 326 svojih enostanovanjskih hiš. Ker je k temu prišteti še odkup enodružinskih stanovanj iz fonda železarne, se vidi, da blizu 11% naših delavcev razpolaga z novimi lastnimi stanovanjskimi hišami.

Kot posledica lanskoletnega neugodnega rezultata poslovanja v letošnjem letu stanovanjska izgradnja ne bo več tako obsežna.

Po odločitvi, da se ves ostanek presežka dohodka za sklade oddvoji le za rezervni sklad in sklad skupne porabe, nobena sredstva pa za povečanje poslovnega sklada, se bo tudi v letošnjem letu stanovanjska izgradnja zadovoljivo nadaljevala.

Iz sklada skupne porabe bomo imeli na razpolago 2,118 milijona N din, iz obveznega oddvajanja v stanovanjski sklad ob izplačilih osebnih dohodkov dodatnih okrog 1,514 milijona N din. Ako od teh sredstev odbijemo 1,962 milijona N din obveznosti za stanovanjske anuitete, nam ostane 1,670 milijona N din. Ta sredstva bomo vročili v kreditno banko Celje, podružnico Slovenj Gradec ter dobili kredit, namenjen za družbene gradnje, povečan za 50%, za zasebne gradnje pa povečan za 25% od vročenih sredstev. Po odločitvi delavskega sveta bomo našim delavcem — zasebnim graditeljem — letos dajali kredit iz sredstev v višini 250.500 N din, kar pomeni, da nam bo ostalo še 2,204.500 N din za naložbe v nova stanovanja. Temu je treba pridružiti še amortizacijo, katero za nas upravlja stanovanjsko podjetje. Ta bo, oplojena prek banke, dala 1,5 milijona N din.

Nova kotlarna

Foto: F. Kamnik

Po odločitvi, da se 46 individualnih stanovanjskih hiš v strnjem naselju v Dobji vasi, zgrajenih do podaljšane tretje faze, proda našim delavcem pod pogojem 10% udeležbe, ostalo pa s kreditnim plačilom, bomo za novogradnjo dodatno zbrali okoli 260.000 N din. Vsa ta sredstva se bodo uporabljala za odkup 58 novih stanovanj v Gramoznici ter za nadaljevanje gradnje Dobje vasi. Ker je poleg tega Gradis začel graditi novo stolpnico na Čečovju za tržišče, bo tudi letos stanovanjska graditev izredno obsežna.

Načrt 1968 in sredstva

Ob vstopu v letošnje 1968. leto ni bilo še nobenih znakov oživiljanja potrošnje naših izdelkov na domačem tržišču. Oblikovalci sistemskih instrumentov so sicer končno le (ne toliko zaradi zahteve združenja jugoslovanskih železarn kakor zaradi pomanjkanja deviz) izvršili korekturo v našem zunanjetrgovinskem poslovanju, povečali carinsko stopnjo in vpeljali carinske kontingente. To nam je v zadnjem četrtletju lanskega leta, ki je po svoji realizaciji bilo zelo neugodno, vlilo optimizem, ki smo ga izrazili tudi v gospodarskem načrtu za letošnje leto.

Ta predvideva:

skupne proizvodnje	237.000 t
blagovne proizvodnje	65.350 t
realizacije	255.000.000 N din
izvoza	2.400.000 \$

ob predvidenem številu zaposlenih 3220 so-delavcev.

Za dosego tega obsega poslovanja naše železarne v letošnjem letu imamo po stanju 30. aprila 1968 na razpolago naslednja sredstva:

1. Poslovni sklad — osnovna sredstva
nabavna vrednost 308.862.639,34 N din,
sedanja vrednost 196.206.955,22 N din,
kar je 63,5%.
2. Obratna sredstva —
skupaj 140.776.685,53 N din, od tega
lastnega
sklada 59.573.239,97 N din — 42%,
dolgoročnih
kreditov 34.972.231,57 N din — 25%,
kratkoročnih
kreditov 46.231.213,99 N din — 33%.
3. Sklad skupne porabe v objektih družbene ravni:
nabavna vrednost 2.877.753,56 N din,
sedanja vrednost 2.781.249,59 N din.

Rezultati 1. četrtletja

V 1. četrtletju smo dosegli skupne proizvodnje 55.817 t, kar je 2,7% nad poprečjem 1967. leta, blagovne 15.620 t ali 7,3% nad poprečjem lanskega leta, realizacije 55 milijonov 879.036 N din ali 1% več od poprečja 1967. Od tega smo izvozili 5097 t našega blaga, kar je 10% več, in realizirali 770.013 \$, kar je 5,6% več od poprečja predhodnega leta. Pri tem smo brez upoštevanja dopustov izplačali 862,17 N din poprečnih osebnih dohodkov, kar je v primerjavi s poprečjem predhodnega leta 1,5% manj.

Podroben pregled dela v posameznih obratih nam za 1. četrtletje da naslednjo sliko:

Skupna proizvodnja

Topilnica je dosegla	22.460 t ali 118,0%
livarna	1.791 t ali 71,6%
valjarna	23.711 t ali 99,8%
kovačnica	4.313 t ali 101,5%
jeklovlek	551 t ali 100,2%
vzmetarna	1.387 t ali 95,7%
mehan. obdelovalnica	1.404 t ali 80,2%

četrtletne kvote predvidene proizvodnje.

V skupni proizvodnji so bili nad planom torej topilnica, kovačnica in jeklovlek; celotno podjetje pa je plan doseglo 104,4%.

Tudi v blagovni proizvodnji je slika podobna.

Livarna je dosegla 72%, valjarna 99,1%, kovačnica 117%, jeklovlek 92,7%, vzmetarna 95,7% in mehanska obdelovalnica 77,7% od planirane blagovne proizvodnje za 1. četrtletje. Celotno podjetje je v blagovni proizvodnji s tem doseglo 95,6%.

Še nekoliko slabša slika je v realizaciji. Livarna je v 1. četrtletju dosegla 68,8%, valjarna 100,2%, kovačnica 113%, jeklovlek 56,9%, vzmetarna 99,7%, mehanska obdelovalnica 75,6%, vse podjetje pa 87,7%.

Gospodarski načrt za letošnje leto smo v 1. četrtletju torej dosegli v skupni proizvodnji, v blagovni smo zaostali za 4,4%, v realizaciji pa za 12,3%. Ti dosežki nam že vlivajo optimizem, saj rasti skupne proizvodnje rast blagovne sledi in nekoliko pozneje tudi realizacije.

Da so nastopili novi pogoji poslovanja, ki nam nudijo ugodno perspektivo, kaže tudi podatek napredovanja od zadnjega četrtletja lanskega leta na 1. četrtletje letos. Normalno je zaradi finiša ob koncu leta in začete ciklusa v začetku leta v 1. četrtletju novega leta proizvodnja nižja od zadnjega četrtletja predhodnega leta. Letos pa se je to obrnilo. Skupne proizvodnje je bilo dosežene 2,6%, blagovne 4,2% in realizacije 16,7% več od zadnjega četrtletja predhodnega leta. To je razveseljivo še tembolj zaradi tega, ker se delež izvoza ni bistveno menjal. Posamezni obrati so v 1. četrtletju od svoje proizvodnje plasirali na inozemska tržišča: valjarna 38,4%, kovačnica 52,1%, jeklovlek 27,4%, vzmetarna 7,1% ter mehanska obdelovalnica 23,2% od celotne svoje odpreme.

Padec poprečne cene v 1. četrtletju ni sledil samo še relativno visokemu izvozu, temveč predvsem odstopanju od doseganja predvidene prodaje predvsem v tistih obratih, ki imajo visoko ceno. Analiza dosežene poprečne cene za posamezne obrate pa kaže pravilnost planiranja.

	predvideno	doseženo
livarna	5,20 N din/kg	5,35 N din/kg,
valjarna	2,09 N din/kg	2,10 N din/kg,
kovačnica	3,93 N din/kg	3,95 N din/kg,
jeklovlek	6,75 N din/kg	4,87 N din/kg,
vzmetarna	3,29 N din/kg	3,04 N din/kg,
mehanska obdelovalnica	11,02 N din/kg	10,87 N din/kg.

Zaostanek v doseženi poprečni ceni je torej v sklopu hladno predelovalnih obratov, kar pa še ni tako kritično kot dejstvo, da so ti obrati zaostali tudi v obsegu prodaje.

Če na koncu povemo še nekaj besed o gibanju zaposlenih, ugotovimo, da smo v 1. četrtletju v poprečju imeli 3172 sodelavcev, kar je proti planu 1,7% manj. Iz tega sledi, da smo v produktivnosti napredovali nekoliko več kot v obsegu poslovanja.

V primerjavi s poprečno produktivnostjo v tonah na zaposlenega skupne proizvodnje mesečno smo od lanskega poprečja 5,72 napredovali na letošnjih 5,93 ali za 3,7%. To je nov dokaz postopnega izboljševanja dela in poslovanja v naši železarni v 1. četrtletju letošnjega leta; dinamika rasti pa se je tudi v 2. četrtletju nadaljevala.

In v štirih mesecih

Tudi po štirih mesecih poslovanja se slika ne menja, razveseljivo pa je, da tudi v tem obdobju trend mesečne realizacije še raste. Skupne proizvodnje smo dosegli 75.778 t, kar je 5% več od poprečja lanskega leta, blagovne 21.426 t ali 10,3% več od poprečja 1967, realizacije smo dosegli 76,85 milijona N din, kar je 4,15% več, izvoza 6967 t ali 13% več ter za tega realizirali 1.049.767 \$, kar je 8% več od poprečja lanskega leta.

Iz povedanega se vidi značilnost, da izvoz v 1. četrtletju in prvi tretjini letošnjega leta zavzema še eno tretjino prodanega blaga, kar je znatno nad prognozo gospodarskega načrta. V 1. četrtletju je ta zajel 32,7%, v štirih mesecih pa 32,5% naše prodaje. V poprečju je po tonaži in vrednosti nad dosežkom 1967. leta, zanimivo pa je celo dejstvo, da je v zadnjem mesecu, to je v aprilu, izvoz celo porastel. To vsekakor neugodno vpliva na realizacijo in doseženo poprečje naših prodajnih cen. Te so še 1967. leta znašale 4,07 N din/kg, v 1. četrtletju letos pa 3,58 N din/kg.

Iz mesečne blagovne proizvodnje se jasno vidi rast obsega našega poslovanja. Če za blagovno proizvodnjo meseca januarja, ko je znašala 4784 t, vzamemo indeks 100, smo februarja dosegli 110, marca 114 in aprila 120. V blagovni proizvodnji smo v 1. četrtletju le še 1,6% pod eno tretjino plana; poprečna blagovna proizvodnja zadnjih mesecev pa je nad planiranim poprečjem.

Slabša je še slika v realizaciji, kjer po štirih mesecih zaostajamo za planom za 9,7%. Pri tem znatno vlogo odigrava izvoz, ki se bo šele v drugem polletju letošnjega leta umiril.

Po posameznih obratih so v 4 mesecih planirane skupne proizvodnje dosegli: topilnica 121%, livarna 74,1%, valjarna 102%, kovačnica 101,6%, jeklovlek 89,7%, vzmetarna 100,3%, mehanska obdelovalnica 84,3%.

Blagovne proizvodnje: livarna 74,4%, valjarna 103,6%, kovačnica 112,3%, jeklovlek 84,2%, vzmetarna 100,3%, mehanska obdelovalnica 83,2%.

Iz teh podatkov se vidi, da so v aprilu vsi obrati razen jeklovleka svoje razmerje v doseganju planske zadolžitve popravili. S tem se je popravila tudi produktivnost dela, ki je od treh na štiri mesece kumulativno porasla od 103,7 na 104,4%.

Ob pogledu na poslovanje v prvih štirih mesecih letošnjega leta ne moremo biti zadovoljni. Kljub temu da bi slehernemu, predvsem pa strokovnim in vodstvenim delavcem v naši delovni skupnosti, že moralo biti jasno, da se nahajamo v kritičnem obdobju naše železarne, še vedno neuspeli proizvodnji, izmečku in reklamacijam — teh smo priznali 126 t — botruje nezadostna delovna in tehnološka disciplina. Upravni odbor, ki mu je potekel mandat, je zato bil primoran opozoriti nova sestava delavskega sveta in upravnega odbora na dolg, ki ga

naša delovna skupnost še ni poravnala do gospodarske reforme, dolg v obliki zniževanja izmeta, poviševanja izplena in izboljševanja kvalitete izdelkov ter krajših dobavnih rokov. Od poravnave tega dolga, ki nam z visokimi obrestmi izčrpava naš dohodek, je odvisna naša obstojnost, obstoj na tržišču in ugled med odjemalci. Novi samoupravni organi se bodo te naše obveznosti, ki nam je nihče ne more odpisati, morali zavedati.

Akcijski program

To je tudi bil povod za sklicanje razširjene seje tovarniškega komiteja Zveze komunistov. O tem je delavstvo s posebnim »Obvestilom« bilo seznanjeno že naslednji dan, 21. maja. Objavljena je bila sprejeta skupna obveznost *splošne akcije* za povečanje proizvodnje in realizacije naših izdelkov.

Akcijski program nas obvezuje:

1. mesečno prodati vsaj 6000 t naših izdelkov;

2. junija dobaviti kupcem: litine 550 t, valjanega blaga 3500 t, kovanega blaga 725 t, hladno predelanih jekel 155 t, vzmeti in listov 570 t in izdelkov mehanske obdelave 600 t;

3. vključiti novo 40-tonsko obločno elektro peč v poskusno proizvodnjo do 1. septembra letos;

4. pospešeno delati na vseh novih proizvodnih agregatih in jih čimprej aktivirati.

Zahtevano je, da moramo z neprestanim povečanjem proizvodnje odstraniti nevarnost stagnacije osebnih prejemkov, ki nam preti v obliki anuitet in obresti od kreditov za povečanje in moderniziranje tovarne.

Akcija je maja že dala svoje plodove, njen učinek pa mora biti stalen. Pri tem je važna tudi učinkovitost samoupravnega mehanizma, na kar nas je v svojem predajnem poročilu opozoril upravni odbor.

V svoji enoletni mandatni dobi je imel delavski svet podjetja 11 zasedanj, upravni odbor pa 39 sej. Interesanten je pri tem podatek, da se je od osnovanja 9. septembra 1950 delavski svet podjetja sestel 204-krat, upravni odbor pa 718-krat.

Dosedanji upravni odbor se je zavedal teže reformnih problemov, tako tistega dela, ki se nahaja izven domene naše železarne, kakor tudi tistega, ki bo moral biti rešen od same delovne skupnosti. Pri iskanju izhoda je spoznal, da bi v širši poslovni skupnosti lažje premagovali visoke ovire in uspešnejše lahko zadržali in vršili prodor na tržišče, zato je pomagal pri razvijanju ideje in zbiranju materiala za združitev celotnega slovenskega jeklarstva v trdno, med seboj povezano delovno skupnost.

Prejšnji upravni odbor je v svoji enoletni dobi prišel do spoznanja, da naš notranji samoupravni mehanizem ni zadosti elastičen in učinkovit ter da tudi to področje kliče po racionalizaciji. Smo v obdobju, ko gospodarska reforma in prehod na intenzivnejše gospodarjenje od nas zahteva hitro prilagajanje tržnim pogojem, hitre operative pa tudi kadrovske odločitve. Problem samoupravnega mehanizma je sicer predmet obravnave tudi med oblikovalci našega družbenoekonomskega sistema, ne smemo pa čakati na spremembo zakonodaje. Prav bi bilo, da sami iščemo krajše poti za doseg logičnih odločitev in sami poskušamo čim bolj izluščiti formalizem v naši samouprav-

ni praksi. Splošna je že zahteva po korekturi samoupravnih organov v obratih, večjo učinkovitost pa bi morali doseči tudi v samoupravnih organih podjetja.

Nahajamo se v zadnjem mesecu 1. polletja. Znani so nam že rezultati proizvodnje petih mesecev letošnjega leta, zato moramo delavce seznaniti tudi z uspehom zadnjega meseca in s tem z uspehom ob startu novega akcijskega programa.

Dinamika rasti proizvodnje se je tudi v

petem mesecu nadaljevala, zapažen pa je tudi pospešek. Od januarja do junija smo dosegli:

Skupne proizv. 95.950 t ali 108,1 % 5-m. plana, blagovne proizv. 27.660 t ali 101,6 % 5-m. plana, realizacije 99,552.000 N din ali 93,7 % 5-m. plana.

Približevanje realizacije letni dinamiki se torej nadaljuje, junij pa nam ob prizadevanju vseh lahko že prinese polletno kvoto prodanega blaga gospodarskega načrta.

Novi člani organov upravljanja

Dne 10. maja 1968 se je na zasedanju, kateremu so prisostvovali že letos izvoljeni člani, sestel delavski svet. Na zasedanju so razen izvolitve predsednika in njegovega

Inž. Ivan Ažnoh, predsednik upravnega odbora

namestnika ter članov upravnega odbora bili imenovani člani posebnih komisij.

Za predsednika delavskega sveta podjetja za naslednjo mandatno dobo je bil soglasno izvoljen tov. Franc Hrastnik, zaposlen v PD mehanske obdelovalnice, za njegovega namestnika pa tov. Oto Hafner, zaposlen v topilnici.

Za člane novega upravnega odbora in njihove namestnike pa so bili izvoljeni:

Člani

inž. Ivan Ažnoh
Marjan Blažič
Angela Gracyjanski
Adolf Hanuš
Alojz Janežič
Karel Kralj
Herman Lesjak
Jože Osenjak
inž. Jože Rodič
Franc Tušek

Namestniki

Ivan Dobnik
Alojz Hrašnan
Marija Popič
inž. Vlado Macur
Robert Jamšek

inž. Tone Pratkanar
Jože Cesnik
Jože Trokšar
inž. Stane Lenasi
Jože Meško

V komisije pri delavskem svetu podjetja pa so bili imenovani:

1. Komisija za osebne dohodke

Koloman Vrečič, kovačnica
Jože Trbižan, strojni remont
Jože Grzina, jeklarna
Jože Potočnik, mehanska obdelovalnica,
Duro Haramija, uprava
inž. Anton Letonja, TKR
inž. Janez Bratina, elektro remont

2. Komisija za kadre in delovna razmerja

inž. Rado Jelerčič, topilnica
Ivan Vušnik, elektro remont
Tone Radušnik, valjarna
inž. Tone Pratkanar, meh. obdelovalnica
Milan Pavič, TKR
Leon Juh, uprava
Karel Polanc, livarna

3. Stanovanjska komisija

Jože Kolmančič, livarna
Avgust Marin, kalilnica
Dominik Jelen, mehanska obdelovalnica
inž. Jože Žlof, TKR
Peter Vogel, promet

4. Komisija za varstvo pri delu

Anton Vehovar, energetski obrati
Stanko Rihtar, strojni remont

Franc Hrastnik, predsednik delavskega sveta podjetja

Franc Lončar, valjarna
 Jože Sedelšak, livarna
 Edo Pogorevc, mehanska obdelovalnica

5. Komisija za osnovna sredstva

inž. Franjo Mahorčič, uprava
 inž. Jože Borštner, TPO
 inž. Milan Dobovišek, jeklarna
 inž. Jože Geršak, OPI
 Vasilij Terseglav, uprava

Zaradi delno nasprotujočih si mnenj o sestavi komisije za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti in izrekanje ukrepov člani komisije niso bili imenovani. Odloženo pa je bilo, da je pripraviti predlog za sestavo komisije do naslednjega zasedanja delavskega sveta podjetja. Do takrat se je tudi podaljšal mandat sedanjim članom komisije.

Novo izvoljeni upravni odbor se je sestel na svoji prvi seji 20. maja 1968. Razen poročila dosedanjega upravnega odbora o delu organov upravljanja v pretekli mandatni dobi ter o materialnem in finančnem stanju podjetja so člani upravnega odbora iz svoje sredine izvolili predsednika in njegovo-

vega namestnika, imenovani pa so bili tudi člani komisij pri upravnem odboru.

Za predsednika upravnega odbora za naslednjo mandatno dobo je bil soglasno izvoljen inž. Ivan Ažnoh, zaposlen v kovačnici, za njegovega namestnika pa Franc Tušek, zaposlen v PD jeklarne.

V komisije pri upravnem odboru so bili imenovani:

1. Komisija za racionalizacije
 Herman Lesjak, strojni remont
 inž. Vlado Macur, topilnica
 Marjan Blažič, PD TPO
 Edo Javornik, oddelek za organizacijo in študij dela
 Ivo Kohlenbrand, GRS

2. Komisija za prošnje in pritožbe

Alojz Janežič, energetske obrati
 Peter Orožen, GRS
 inž. Vlado Rac, topilnica
 Franc Gašper, gradbeni remont
 inž. Vlado Strahovnik, TKR

Konstituiranje organov upravljanja je tako že opravljeno in so že pričeli z opravljanjem in izvrševanjem svojih dolžnosti.

Z zasedanja delavskega sveta

Na zasedanju meseca maja je delavski svet najprej poslušal poročilo predsednika volilne komisije o izidu volitev članov organov upravljanja, nato je bil seznanjen s poročilom upravnega odbora o delu organov upravljanja v pretekli mandatni dobi in poslovanju podjetja, nakar so bile izvršene volitve predsednika delavskega sveta podjetja, njegovega namestnika, izvoljeni novi člani upravnega odbora in imenovani člani stalnih komisij pri delavskem svetu podjetja.

Razen tega je delavski svet razpravljal še o predlogu razdelitve sklada skupne porabe, kontinuiranem popisu zalog materiala razreda 3 in spremembi, ki je nastala pri podpisnih pooblaščenih železarn.

Poročilo upravnega odbora je razen podatkov o poslovanju podjetja v lanskem letu in prvem četrtletju letošnjega leta, ki so posebej obravnavani v današnjem Informativnem fužinarju, vsebovalo tudi podatke o delu organov upravljanja v pretekli mandatni dobi. Za delavski svet je bilo poudarjeno, da je na zasedanjih po predhodnem dostavljenem materialu, ki so ga pripravile strokovne službe, njegove komisije ali upravni odbor, obravnaval in reševal vso problematiko poslovanja in dajal smernice razvoju podjetja. Vodil in zasledoval je politiko proizvodnje in na podlagi sprejetih letnih poslovnih planov predvideval obseg, kvaliteto in program poslovanja in skladno s sprejetimi načrti razdeljeval plodove dela. Skrbel je za skladno izpopolnjevanje proizvodnih naprav in v okviru razpoložljivih sredstev skrbel za gradnjo objektov družbenega standarda in izboljšanje splošnih življenjskih pogojev zaposlenih. Razen obravnave s teh področij je v svoji mandatni dobi sprejel dopolnitve nekaterih normativnih aktov, moral pa se je tudi štirikrat baviti s predlogi za izključitev zaposlenih iz delovne skupnosti naše železarne.

Za lažje izvrševanje svojih nalog je imel delavski svet 6 svojih komisij. Komisija za kadre in delovna razmerja je skrbela za tehnološkemu postopku kvalifikacijsko ustreznosti sestav delovne skupnosti. Komisija za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti in za izrekanje ukrepov je obravnavala kršitve delovnih dolžnosti in tako skrbela za večjo delovno in tehnološko disciplino. Komisija za osnovna sredstva je pripravljala predloge za nabavo, spremembo in izločanje osnovnih sredstev. Komisija za osebne dohodke je obravnavala obsežno in zahtevno problematiko delitve osebnega dohodka in izpolnitve sistema delitve. Stanovanjska komisija zaradi nerešenih stanovanjskih problemov ni imela prijetne naloge pri razdeljevanju novih ali že obstoječih stanovanj. Delno se ji je

delo olajšalo s sprejetjem pravilnika o delitvi stanovanj, s katerim je bilo uvedeno predplačilo za stanovanja in določen postopek delitve. Komisija za varstvo pri delu je obravnavala predvsem problematiko zaščitnih sredstev in ukrepov za zmanjšanje delovnih nezdod.

Upravni odbor, ki ga je delavski svet izvolil na zasedanju 15. maja lani, je imel v svoji mandatni dobi 39 sej. Na sejah je obravnaval material, namenjen za zasedanje, katerega je z morebitnimi dopolnitvami ali spreminjalnimi predlogi posredoval v obravnavo delavskemu svetu podjetja. Kot njegov izvršilni organ je skrbel za izvrševanje sprejetih sklepov. Razen tega je na sejah obravnaval in odločal še: o razdelitvi dolgoročnega kredita za gradnjo individualnih stanovanj, analizi dosedanjega premijskega sistema in normativnih za obračun premij, o izvrševanju sklepov delavskega sveta podjetja, o sanacijskih ukrepih v zvezi s podatki o poslovanju podjetja, o predvidenih zasnovah združevanja slovenskih železarn, o razpisu in dodelitvi štipendij za šolsko leto 1967/68, o problematiki in možnosti zaposlovanja delovnih invalidov, o stanovanjski izgradnji, o osnovanju šole za VK delavce in njenem financiranju, o problemih kadrovanja in razpisnih pogojih delovnih mest in o predračunu stroškov za strokovno izobraževanje za leto 1967. Poleg tega se je moral upravni odbor ukvarjati še z ostalimi problemi, ki so v zvezi s poslovanjem in delom železarne nastopili pri poslovanju podjetja v času njegove mandatne dobe.

Lani je v naših organih upravljanja — delavskemu svetu podjetja in upravnem odboru ter njihovih komisijah in delavskih svetih sklopov obratov sodelovalo 336 članov delovne skupnosti. V tem številu pa niso všteti člani raznih občasnih komisij in vrsta ostalih delavcev, ki so tudi dali svoj prispevek za boljše gospodarjenje in delo organov upravljanja.

Po oceni upravnega odbora je bilo delo naših organov upravljanja v pretekli mandatni dobi zadovoljivo. Upravni odbor pa je istčasno prišel do spoznanja, da naš notranji samoupravni mehanizem vedno ni zadosti elastičen in učinkovit. Če ocena za dejavnost drži za delavski svet in upravni odbor ter večino komisij pri teh dveh organih, pa tega ne bi bilo mogoče potrditi za vse delavske svete sklopov obratov. Ti često niso našli pravega torišča dela in zato verjetno ni naključje, da se je že pričela načenjati razprava o nekaterih organizacijskih spremembah in racionalizaciji dela samoupravnih organov. To pa bo s predvideno združitvijo slovenskih železarn postalo še bolj aktualno, zato bo za devdo do naslednjih volitev treba urediti.

Če na poročilo o delu organov upravljanja ni bilo posebne razprave, pa so se diskutanti dalj časa zadržali na tistem delu poročila, ki obravnava poslovanje podjetja za lansko leto in prvo trimesečje letošnjega leta. Ugotovljeno je bilo, da smo pričeli ponovno zaostajati z dobavnimi roki. Gre za pojav, da so v nekaterih obratih posamezne kapacitete preveč zasedene, za druge pa nimamo zadosti naročil. Zato bo v podjetju pričeti z akcijo, kako dobaviti zaostanke, nato pa preiti na take dobavne roke, ki jih bomo lahko izpolnili. Akcija za odpravo zaostankov pa bo morala dati rezultate tudi v povečanju proizvodnje in realizacije. Otrsteti se bo miselnosti, da ne bo naročil, ker smo z njimi letos zasedeni. Čeprav je zasedba po obratih različna, pa je stanje v glavnem zadovoljivo, posebno še, ker naročila prihajajo. Poleg ukrepov, ki so že bili ali pa še bodo storjeni v smeri izboljšanja poslovanja pa se pričakuje, da se bo z uvedbo »georga« sistema doseglo ne samo boljše zasledovanje in izpolnjevanje pogodbenih obveznosti, temveč tudi pravilnejše prikazovanje izplenov.

Pri obrazložitvi predloga razdelitve sklada skupne porabe je bilo povedano, da je delavski svet na zasedanju 26. II. 1968 ob potrditvi zaključnega računa za lansko leto odločil, da se ves ugotovljeni ostanek po zaključnem računu prenese v sklad skupne porabe. Po pokritju naših obveznosti, ki delno izvirajo še iz lanskega leta, delno pa bodo nastopile letos, nam je za vročitev sredstev za nadaljevanje stanovanjske izgradnje ostalo na razpolago samo 1.670.000 novih dinarjev. Naše potrebe pa ob upoštevanju plačila zaostalih obveznosti, nadaljevanja gradnje Dobje vasi in individualne gradnje znašajo nad 5.000.000 N din. Če tem sredstvom prištejemo še sredstva, ki nam jih v obliki posojila doda na vročena sredstva banka, bi tako zbrali 2.204.400 N din. Stanovanjsko podjetje je za pokritje naših obveznosti pripravljeno vročiti del svojih sredstev, vendar še kljub temu nastaja razlika v višini 1.335.100 N din. Za ta znesek bi morali najeti kratkoročni premostitveni kredit. Obveznosti, ki izvirajo iz lanskega leta, poravnati pa jih moramo letos, se nanašajo na presežek stroškov izobraževanja, darila za jubilate dela, dodatek za letni dopust, na naše obveznosti do ureditve obale v Portorožu in ostanek za preventivo. Prav zaradi nizkega ostanka sredstev po zaključnem računu za lansko leto nam bo letos predvsem primanjkovalo sredstev za gradnjo objektov družbenega standarda. Zato je bila v razpravi načeta misel, da bi kazalo razmišljati o tem, da bi v Dobji vasi do razširjene 3 faze zgrajene stanovanjske hiše odprodali interesentom pod nekoliko ugodnejšimi pogoji, kot so bili določeni ob pričetku gradnje. Delavski svet je bil nato seznanjen še s predlogom razdelitve sredstev, namenjenih za neinvesticijske izdatke. Rečeno je bilo, da je teh sredstev, ki se uporabljajo za dotacijo sindikatu, za naš prispevek v sklad za družbeno dejavnost, za prispevek za godbo na pihala in druge podobne namene, letos nekoliko manj, kot je bil to primer prejšnjega leta.

Na predlog razdelitve sklada skupne porabe so bili izraženi nekateri pomisleki. Diskutanti so menili, da je po predlogu za individualno gradnjo namenjenih premalo sredstev, zato se bodo pri delitvi lahko upoštevali samo tisti, ki so že prejšnja leta dobili kredit. Novih prosilcev, ki jih je tudi precej in brez kredita gradnje ne bodo mogli nadaljevati, pa se letos ne bo moglo upoštevati. Predlagano je zato bilo, da se znesek, namenjen za nadaljevanje gradnje v Dobji vasi zniža, poviša pa znesek, namenjen za individualno gradnjo stanovanj. Pojasnjeno je bilo, da bi se odnos delitev sredstev lahko sicer spremenil, zavedati pa se je treba, da mora podjetje reševati problem stanovanjske izgradnje v celoti. Vsi, je bilo rečeno, sami ne morejo graditi stanovanjskih hiš, ker so v železarni preveč vezani na opravljanje svojih delovnih dolžnosti ali pa nimajo na razpolago za to potrebni finančni sredstev. Vendar mora železarna tudi za ta del zaposlenih oskrbeti stanovanje, zato je tudi potrebno, da se stanovanja v družbeni lasti grade.

Delavski svet je bil nato seznanjen še z rezultati kontinuiranega popisa zalog materiala razreda 3 ter ugotovljenimi viški in manki in njihovimi vzroki. Ob popisu so bile ugotovljene malenkostne razlike, zato je bilo predlagano, da se popis odobri in dovolijo potrebna knjiženja. Z upokojitvijo in odpovedjo delovnega raz-

merja dosedanjega direktorja gospodarsko računskega sektorja bo nastala sprememba tudi pri podpisnih pooblaščenih podjetja, zato so bile v potrditev predložene spremembe, ki bodo zaradi tega nastale.

Po obravnavi materiala ter v razpravi izraženih mnenj in predlogov je delavski svet sprejel naslednje

SKLEPE

— Odobri se poročilo upravnega odbora o poslovanju organov upravljanja v pretekli mandatni dobi in poslovanju podjetja v prvem četrtletju letošnjega leta.

— Z namenom, da se pri postopku obravnave predlogov, ki so predmet obravnave organov upravljanja doseže večja učinkovitost, se pooblašča upravni odbor, da izdela ustrezen predlog dopolnitev naših normativnih aktov ali imenuje posebno komisijo, ki naj pripravi predlog izpopolnitve našega samoupravnega sistema.

— Odobri se predlagana razdelitev sklada skupne porabe v višini 5.985.153 N din.

— Pooblašča se upravni odbor, da izdela nov predlog ugodnejše prodaje stanovanjskih hiš v Dobji vasi.

— Za nadaljevanje stanovanjske izgradnje se odobri najetje kratkoročnega premostitvenega kredita v višini 1.335.100 N din.

— Za kreditiranje individualne gradnje se letošnji namenijo 250.000 N din.

Direktor Gregor Klančnik

Povod in namen združevanja slovenskega jeklarstva

Leto je že skoraj, odkar se železarne Jesenice, Ravne in Štore pripravljajo za ožjo medsebojno povezavo. Naša delovna skupnost je bila prek tovarniškega glasila »Informativnega fužinarja«, dnevnega časopisja, radia in televizijskih oddaj sproti seznanjena s potekom del, razlogi in namenom združitve jeklarstva na Slovenskem v eno trdno, med seboj povezano delovno skupnost. V pripravljala dela so vključeni predvsem strokovni in vodstveni delavci vseh treh železarn. Priprave vodi in usmerja koordinacijski odbor, ki ga sestavljajo direktorji treh železarn, posamezna področja pa obdelujejo tehnična, ekonomska in organizacijska grupa. Poleg strokovnih delavcev pa so v priprave že od lanskega leta vključeni tudi predstavniki družbenopolitičnih in samoupravnih organov vseh treh podjetij. Ti so se 20. marca 1968 sestali na Ravnah ter obravnavali in dali svojo podporo zasnovi integracije slovenskega jeklarstva. Izrazili so mišljenje, da je tako iz ekonomskega, tehničnega in organizacijskega ozira združitve umestna in da je zato intenzivno delati na pripravi dokumentacije, na podlagi katere se bo lahko razvila plodna razprava za oblikovanje pravilnega mišljenja, od katerega bo odvisen izid referendumu.

Sredi aprila je koordinacijski odbor v obliki 53 strani obsežnega elaborata izdal zbrano gradivo zasnove integracije slovenskih železarn v združene železarne. Ta osnutek je bil dan v razpravo delovnim skupnostim na Jesenicah, v Štoreh in na Ravnah, poleg tega pa tudi vsem republiškim gospodarskim činiteljem od skupščine, izvršnega sveta, banke, gospodarske zbornice do sindikata. Preobširno bi bilo gradivo, če bi z njim v celoti hoteli seznaniti

— Potrdi se predlog razdelitve sredstev, namenjenih v letu 1968 za neinvesticijske izdatke v višini 500.000 N din.

— Potrdi se rezultat kontinuiranega popisa zaloga materiala razreda 3 v prvem turnusu letošnjega leta in odobri, da se ugotovljeni viški v znesku 523,27 N din knjižijo v dobro izrednim dohodkom, manki v znesku 434,99 N din pa v breme izrednim stroškom.

— Dosedanji pooblaščenec za podpisovanje podjetja Engelbert Gostenčnik, direktor gospodarsko računskega sektorja železarne Ravne, in njegovo pooblastilo se izbrišeta iz registra gospodarskih organizacij pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Mariboru Rg. št. 15/III.

— Orožen Peter, dipl. ekonomist v funkciji vršilca dolžnosti direktorja gospodarsko računskega sektorja železarne Ravne, se pooblašča, da podpisuje firmo podjetja železarne Ravne, tako da sopolpisuje vse listine finančnega in materialnega značaja skupno z upravičenimi pooblaščenici za podpisovanje podjetja.

— Odobri se, da se ostanek dohodka počitniškega doma v Portorožu po zaključnem računu iz lanskega leta prenese iz neobveznega rezervnega sklada v poslovni sklad doma.

Podatki o izvolitvi predsednika delavskega sveta podjetja in njegovega namestnika, članov novega upravnega odbora in imenovanju komisij pri delavskem svetu podjetja so v današnji številki posebej objavljeni, zato jih med sklepi dodatno ne navajamo.

-et

izkoriščena edinstvena priložnost za usklajevanje proizvodnih programov. V letih visoke konjunkturi niti na Jesenicah niti na Ravnah niti v Štoreh niso sami začutili posebne potrebe po osnovanju enotne, trdne ekonomske skupnosti; v kritičnem letu 1967, ko so se v slovenskem železarstvu pojavile poslovne težave, se je logično kot iskanje izhoda iz krize pojavila misel o ožji integraciji. Že pred tem so bile sicer na področju delovne ustvarjalnosti dosežene določene združitve. Osnovani so bili timi tehniške in komercialne dejavnosti, skupen bilten tehniške dokumentacije in enoten strokovni železarski zbornik, novembra lanskega leta pa osnovan koordinacijski odbor ter tehniška, ekonomska in organizacijska grupa za pripravo dokumentacije in drugih sredstev za resen pristop k ožji poslovni povezavi celotne slovenske črne metalurgije v enotno delovno organizacijo.

Ne bom se sedaj v podrobnostih spuščal v vzroke, ki so tako neugodno vplivali na poslovnost te industrijske dejavnosti v naši republiki, da je od 70 milij. N din presežka dohodka leta 1966 lansko leto padla v poslovno izgubo, ki je znašala 4 milij. N din. Prvi in glavni so izvirali iz sistema neskladnosti, ki je najbolj neugodno vplivala na proizvajalce tega reprodukcijskega materiala, drugi pa iz neurejenosti tehnologije, pa tudi iz nepopolne delovne in tehnološke discipline v samih železarnah. Oblikovalci našega gospodarskega sistema so celo leto trmasto vztrajali pri svojih stališčih in šele ob koncu leta spoznali, da po taki poti ne smemo več dalje. Ne toliko zaradi pritiska združenja jugoslovanskih železarn kot zaradi povečanja deviznega debalansa so se končno odločili za spremembo zunanjetrgovinskega sistema, pri tem pa po stari navadi zopet iz ene prišli v drugo skrajnost — iz preširoko zasnovane liberalizacije na tog administrativni postopek carinskih kontingentov. Glavne objektivne ovire za ureje-

Visoko sonce

delovno skupnost, zato ga nudim v skrajšani obliki.

Železarstvo na Slovenskem je od svojega nastanka odločilno vplivalo na smer in razvoj proizvodne ustvarjalnosti. V preteklosti je odigralo svojo vlogo pri razvoju obrtništva, v novejšem obdobju pa v razvoju industrializacije. Na podlagi stoletja stare tradicije, ugodnih energetskega virov in predvsem pridobljene delovne sposobnosti je tudi v novo osvobodjeni Jugoslaviji dobilo svoje mesto. Najprej je prispevalo svoj delež pri obnovi, pozneje pa v rasti novih energetskega in industrijskih objektov v državi. Razvoj jeklarstva na Slovenskem po osvoboditvi pa kljub temu ni šel sorazmerno z razvojem celotne jugoslovanske črne metalurgije. Medtem ko so železarne Jesenice, Ravne in Štore leta 1939 prispevale še 60% celotne domače proizvodnje jekla, je leta 1967 ta delež zajel le še 26,8%. Tendenco upadanja pa se še nadaljuje. Le sočasnemu oplemenitenju izdelkov in podaljševanju proizvodnega procesa do dokončnih izdelkov se lahko zahvalimo, da je vloga slovenskega jeklarstva v jugoslovanskem gospodarstvu še vedno pomembna, kar nam tudi priča, da v realizaciji zavzemamo eno tretjino domače proizvodnje.

Premajhna medsebojna povezava je v prvem desetletnem obdobju samouprave zadrževala uspešnejši nastop in večji vpliv železarn Jesenic, Raven in Štor na medsebojno usklajeno rast in sočasno krepitev kovinsko predelovalnega kompleksa, zasnovanega na izdelkih slovenskega jeklarstva. Tudi ob natečaju Jugoslovanske investicijske banke leta 1961, razpisanim za povečanje zmogljivosti jugoslovanskega železarstva na 3,2 milij. t surovega jekla letno, ni bila zaradi popolne samostojnosti in nepovezanosti

vanje položaja železarn so se s tem sicer odstranile, niso pa se še dosegli dobri pogoji za pravo sožitje s potrošniki, s katerimi bo v bodoče z ožjo neposredno povezavo oblikovati enotna stališča in globljo integracijsko povezavo. Sprememba zunanjetrgovinskega sistema ne sme pomeniti zadovoljstva in razviti želje, da bi se lepi stari časi visoke konjunktore zopet vrnil. Železarne, med njimi Jesenice, Ravne in Štore, imajo še neporavnan dolg do gospodarske reforme v obliki racionalnejše proizvodnje in kvalitetnejših izdelkov ter pravočasnega oskrbovanja kupcev. Prav tega bo lažje poravnati z združenimi močmi kot pa, če se bo vsaka delovna skupnost z njim spoprijela samostojno. Izdelana je bila zasnova modela ZDRUŽENE JEKLARNE. Ta predvideva osnove enotne delovne organizacije, ki bo svojo poslovno politiko vodila po naslednjih principih:

1. Poslovanje mora biti v prvi vrsti usmerjeno na razvoj sožitja in oblikovanje skupnih stališč s potrošniki, zato mora tržna orientacija biti osnovni princip njenega dela.

2. Uskladitev in specializacija proizvodnega programa, ki daje večjo učinkovitost dela in boljše izkoriščanje proizvodnih naprav, je osnovna obveznost vseh treh železarn.

3. Z vzpodbudnimi naložbami poslovnega sklada in virov akumulacije mora biti doseženo oplemenitenje in povečanje produktivnosti kapitala.

4. Ozke podjetniške interese mora zamenjati enoten interes celotnega združenega podjetja, ki naj se doseže z objektivnim in učinkovitim vodstvom, katero bo po začrtani politiki delavskega sveta podjetja usmerjalo in koordiniralo ter realiziralo letne in dolgoročne gospodarske načrte delovne organizacije.

5. Delovnim skupnostim posameznih železarn se mora pustiti zadosti manevrskega prostora za razvoj samoupravne iniciative, poslovno proizvodne ustvarjalnosti, povečanje dohodka in realizacijo produkta.

6. Oblikovanje in delitev dohodka morata biti urejena tako, da bo prizadevnost vodstva usmerjena k znižanju materialnih stroškov, izdatki za plodno in produktivno živo delo pa ne bodo smeli biti vir za doseganje akumulacije.

Proizvodnja jekla ima sestavine infrastrukture gospodarstva, zato mora njen organizem biti tak, da krepki samo sebe in razvija pozornost družbe. To je dosegljivo le s trdno povezanostjo te dejavnosti v celovito organizacijo.

Jeklarstvo na Slovenskem, ki sloni na temu področju ustrezni energiji — elektriki in se nahaja v bližini svojih potrošnikov, lahko, četudi oddaljeno od drugih surovinških osnov, uspešno utemeljuje svojo lokacijo, element transportnih stroškov pa postane toliko manj pomemben, kolikor je predelava višja.

Model predvideva, da se mora na podlagi koncepta razvoja slovenske kovinske predelovalne in druge industrije ter ob prisotnosti tržnih raziskav osnovati enoten proizvodni program s specializiranimi izdelki in doseči tako ekonomičnost poslovanja, ki bo dala lastno možnost za obstoj in razvoj — razširjeno reprodukcijo.

Temu mora biti prilagojen organizacijski ustroj, da bi ubral in medsebojno uskladil

vse potencialne delovno ustvarjalne cilje slovenske črne metalurgije.

Koncepcija se naslanja na tehnološko povezanost celotne jugoslovanske črne metalurgije, zato oskrbovanje tako z rudo, energijo ter ognjevzdržnim in pomožnim materialom predvideva iz domačih virov. Slovensko jeklarstvo nima svoje surovinske baze. Da bi doseglo primerno ekonomičnost proizvodnje surovega jekla mora računati na visok odstotek vložnega starega železa, kar usmerja v razvoj elektro metalurgije, ki temu področju ustreza tudi po energetskem viru. Zaradi deficitarnosti pa ne more celotna proizvodnja surovega jekla na Slovenskem sloneti le na starem železu, potrebna je tudi cenena proizvodnja surovega jekla, ki bazira na večjem odstotku grodlja. Pri tem mora tehnologija biti urejena tako, da se talilniški agregati zalagajo s tekočim vložkom, kar pomeni uvedbo modernega čistega kisikovega postopka.

Smer bodočega razvoja in proizvodnega postopka za jeklo naj bi bila na eni strani visok odstotek kvalitetnih in plemenitih elektro jekel, ostale količine surovega jekla pa bi se morale izdelovati v agregatih z maksimalno produktivnostjo in izplenom.

Ugotovimo lahko, da so slovenske železarne z rekonstrukcijo zgradile že precej novih naprav, ki ustrezajo sedanji stopnji razvoja črne metalurgije, nekaj naprav pa je popolnoma zastarelih, zato bi jih bilo potrebno ali modernizirati ali opustiti. Uskladitev proizvodnega programa in specializacija proizvodnje v vseh treh železarnah bo znatno olajšala problem zastarelih naprav, z enotnim investicijskim programom razvoja slovenskega jeklarstva pa bi bili doseženi tudi znatni prihranki pri investicijskih naložbah.

Koncepcija enotnega razvoja predvideva integralnost slovenskega jeklarstva. Proizvodnja belega grodlja se bo koncentrirala na Jesenicah, sivega grodlja v Štorah, proizvodnja surovega jekla na Jesenicah in na Ravnah, plastična predelava z valjanjem za ploščate materiale in žico na Jesenicah, za paličasta jekla na Ravnah in v Štorah. Plastična predelava s kovanjem ostane koncentrirana na Ravnah, hladna plastična in mehanska predelava jekel in žice na Jesenicah in Ravnah.

Politika združenega podjetja bo usmerjena v nadaljnje oplemenitenje proizvodnega programa ter razširitev predelovalnih obratov. Proizvodnja jeklene litine se bo koncentrirala na Ravnah, sive in modularne litine v Štorah. Od ostalih predelovalnih obratov Jesenice obdržijo proizvodnjo hladno valjanih trakov, dalje proizvodnjo varilnega materiala in žebeljev, Ravne proizvodnjo listnatih in spiralnih vzmeti ter finalno mehansko obdelanih izdelkov, v Štorah pa se bo na osnovi valjanega paličastega jekla uvedla dodatna predelava. Proizvodnja ognjevzdržnega materiala se koncentrirana na Jesenicah.

S tako specializacijo proizvodnje bodo doseženi večji gospodarski učinki, večja produktivnost ob nižjih naložbah v osnovna in obratna sredstva.

Proizvodnja surovega grodlja, ki bo na Jesenicah, se bo vršila po klasičnem moderniziranem postopku v povečanih obstoječih visokih pečeh. V prehodnem obdobju, ko bo poleg proizvodnje elektro jekla ostala še proizvodnja SM jekla, bo letna proiz-

vodnja 272.000 t zadostovala za oskrbovanje jeklarn na Jesenicah in Ravnah, 60.000 t sivega grodlja pa za potrebe livarne v Štorah.

V drugi etapi se na Jesenicah predvideva modernizacija proizvodnje surovega jekla z uvedbo LD postopka, vzporedno pa povečanje proizvodnje belega surovega grodlja na 350.000 t. Zmogljivosti za proizvodnjo surovega jekla bodo s tem znašale na Jesenicah okrog 600.000 t, od tega 200.000 t elektro jekla, ter na Ravnah okrog 230.000 t elektro jekla.

V novo zgrajeni valjarni na Beli bo v polizdelke prevajana celotna jeseniška količina surovega jekla, ki bo na Jesenicah predelano v ploščate materiale in žico, 70.000 t gredic pa dobavljenih v Štore.

Tudi celotna proizvodnja surovega jekla na Ravnah bo v polizdelke predelana na lastni težki progi nove valjarne, od tega pa bo 45.000 do 50.000 t gredic dobavljenih Štoram. Novo zgrajena štorska kombinirana proga s kapaciteto 100.000 t bo odrejena za proizvodnjo vzmetnega jekla in specialnih profilov. Specializacija srednje in lahke proge s kapaciteto 100.000 t na Ravnah pa bodo kvalitetna in plemenita paličasta jekla.

Ostale zmogljivosti bodo naslednje:

na Jesenicah:

90.000 t vlečene žice,
15.000 t žebeljev,
10.000 do 20.000 t varilnega materiala in
27.000 t vlečenega, brušenega in luščene-
ga jekla.

Sedanjo proizvodnjo 30.000 t hladno valjanih trakov bo po drugi etapi zamenjala proizvodnja v moderni valjarni hladno valjanih in obdelanih trakov s kapaciteto 100.000 t letno;

na Ravnah:

25.000 t kovanega blaga,
15.000 do 18.000 t jeklenih ulitkov,
15.000 t vzmeti ter
10.000 do 11.000 t mehansko obdelanih
izdelkov;

v Štorah:

42.500 t raznih izdelkov sive in modularne
litine ter
15.000 do 20.000 t finalnih izdelkov iz pa-
ličastega jekla.

Slovenske jeklarne bodo celoten razvoj tehnološkega postopka, raziskave proizvodnje in vpeljave nove proizvodnje vršile koordinirano, kot osrednja institucija integriranemu podjetju pa bi pri tem služil Metalurški inštitut.

Metalurški inštitut bo vršil celotne raziskave v zvezi z rudo, koksom, grodljem in ognjevzdržnim materialom. Delal bo na intenzifikaciji procesov izdelave jekla, uvajanju novih analitskih metod, potrebnih v metalurgiji, zasledoval termoeenergetsko ekonomiko metalurških pečih, vzdržljivost oblog in potrošnega materiala, kot so kokile, valji itd. V tej instituciji pa bi se koncentrirale tudi vse druge skupne raziskovalne dejavnosti, ki morajo biti obdelane na specialnih dragih instrumentih, kot so elektronski mikroskop, mikrosonda, strukturni rentgen itd. Celotna aplikativna razvojno raziskovalna dejavnost, vezana na lastno proizvodnjo, bi naprej ostala v posameznih železarnah; koordinacija dela pa se bo vršila prek proizvodno razvojne službe

enotnega podjetja in Metalurškega inštituta.

Tako tehnično-tehnološko zaokrožitev proizvodnih sredstev in delovnega programa bo možno doseči le postopoma. Potem ko bo celovitost slovenskih jeklarn dosežena, bo znašala proizvodnja grodlja okrog 350.000 t, jekla 835.000 t in blagovne proizvodnje brez upoštevanja medsebojnega prometa 638.350 t, kar je okrog 60% več kot leta 1966; realizacije pa okrog 1730 milij. N din.

V posameznih železarnah bo znašala blagovna proizvodnja:

- na Jesenicah 364.000 t ali 821 milij. N din,
- na Ravnah 134.500 t ali 580 milij. N din,
- v Štorah 139.850 t ali 335 milij. N din.

Ob upoštevanju medsebojnega prometa z grodljem in gredicami bo blagovna proizvodnja znašala okrog 770.000 t letno.

Približni obračun kaže, da bi poleg že oskrbljenih kreditov za zaokrožitev po prvi etapi potrebovali dodatno okrog 138 milij. N din, za povečanje stalnih obratnih sredstev pa skladno s povečanjem obsega poslovanja dodatnih 100 milij. N din dolgoročnih kreditov. Rešitev tega problema je pogoj specializacije proizvodnje.

Proizvodnja se bi po zaokrožitvi vršila na novih in moderniziranih agregatih za beli in sivi grodelj, surovo jeklo, vročo in hladno plastično predelavo. Nesodobna in dotrajana proizvodna sredstva bodo v glavnem izločena iz tehnološkega procesa. S tem bo dosežena sodobnejša delitev dela, večja ekonomičnost proizvodnje, elastičnejše prilagajevanje tržnim potrebam in dobra osnova za nadaljnji razvoj proizvodne ustvarjalnosti. Ker bodo proizvodne kapacitete še vedno deljene na tri dislocirane kraje, ne bo možno doseči maksimalne rentabilnosti koncentrirane proizvodnje, kar bo kompenzirano s povečano finalizacijo ter povezavo v vertikali s kovinsko predelovalno industrijo.

Z izgradnjo nove hladne valjarne po drugi etapi se bo realizacija na Jesenicah dvignila za dodatnih 42 milij. N din letno, v celem združenem podjetju pa dosegla okrog 1780 milij. N din.

Aproksimativni ekonomski račun kaže, da bodo združene jeklarne, potem ko bodo proizvodne zmogljivosti polno izkoriščene in pod predpostavko enakih pogojev poslovanja, cen, stroškov in osebnih dohodkov, kot so bili leta 1966, dosegle skupno 262 milij. N din presežka dohodka. Ker je k temu treba pridružiti še letno amortizacijo, ki bo znašala blizu 130 milij. N din, se hitro lahko vidi, da bo pri kompletiranih investicijskih naložbah in normalnem izkoriščanju proizvodnih zmogljivosti položaj slovenske črne metalurgije kljub visokim zadolžitvam ugoden in ne brez perspektive. Vse obveznosti v obliki letnih anuitet z obrestmi vred bodo namreč znašale okrog 180 milij. N din, in če tem prištejemo še potrebe sklada skupne porabe v višini 17,5 milij. N din ter potrebe za uskladitev osebnih dohodkov z drugimi industrijskimi in gospodarskimi dejavnostmi, bi združenemu podjetju še vedno ostalo preko 80 milij. N din sredstev za nadaljnjo modernizacijo proizvodnih naprav in tehnološkega po-

stopka. Profitna stopnja bo znašala okrog 8,5%, rentabilnost celotnega kapitala pa 9,2%.

S tem pa še niso izkoriščene vse možnosti zniževanja proizvodnih stroškov, ki bodo prepuščene delovnim skupnostim posameznih železarn za lastno stimulacijo. Prav tako uvedba LD postopka na Jesenicah in nove moderne hladne valjarne predvideva dodatno povečanje presežka dohodka za 30 milij. N din letno.

Učinkovitost sredstev železarn bo dosežena le takrat, če bodo ta resnično združena v enotne sklade. Zasnova zato predvideva skupni žiro račun in enotno vodenje poslovnega sklada ter drugih skladov. Naložbe posameznih tovarn se bodo evidenčno zasledovale in obrestno obračunavale.

Organizacija slovenskih jeklarn mora biti taka, da s koncentracijo sredstev in funkcij predstavlja celovitost gospodarske skupnosti, v kateri se ob vzporedno sproščeni delovno proizvodni ustvarjalnosti z ubranimi poslovnimi odločitvami doseže uspešno oblikovanje in učinkovito usmerjanje finančnih sredstev, enotno tržno orientiranje poslovne politike in optimalni izkoristek proizvodnih zmogljivosti. Združiti mora vse tiste odločitve, funkcije in službe, ki skupaj dajo ugodnejši gospodarski uspeh, tovarnam pa v okviru specializirane proizvodnje pustiti razvoj iniciative samoorganizacijske ustvarjalnosti.

Združeno podjetje bo imelo osrednji samoupravni organ — delavski svet podjetja in upravo podjetja, dislocirane tovarne na Jesenicah, Ravnah in Štorah pa svoj samoupravni mehanizem.

Delavski svet združenih jeklarn bo štel 27 članov: po 8 jih bodo volile delovne skupnosti posameznih tovarn, 3 pa delovna skupnost uprave podjetja. Poleg tega organa bo osnovan poslovni odbor, ki ga bodo sestavljali generalni direktor in direktorji železarn.

Uprava združenih jeklarn bo imela dva sestava skupnih funkcij in služb:

— sestav sektorjev, ki bodo imeli pristojnost oblikovanja zasnov tržno razvojne, finančne in kadrovske politike;

— sestav operativnih služb, ki bodo imele iz razlogov gospodarnosti združene uslužnostne dejavnosti posameznih tovarn. Sestavljale jo bodo: skupna prodajna organizacija, skupna organizacija oskrbovanja ter skupni računovodski center.

Tovarno bo kot do sedaj vodil direktor tovarne, odgovarjal pa bo za kratkoročen in dolgoročen razvoj, rast in krepitev proizvodne dejavnosti ter akumulativnost tovarne. Odgovoren bo za celoten cikel in ritem proizvodnje do končnih izdelkov in realizacije ter bo skrbel za doseg optimalnih proizvodnih rezultatov.

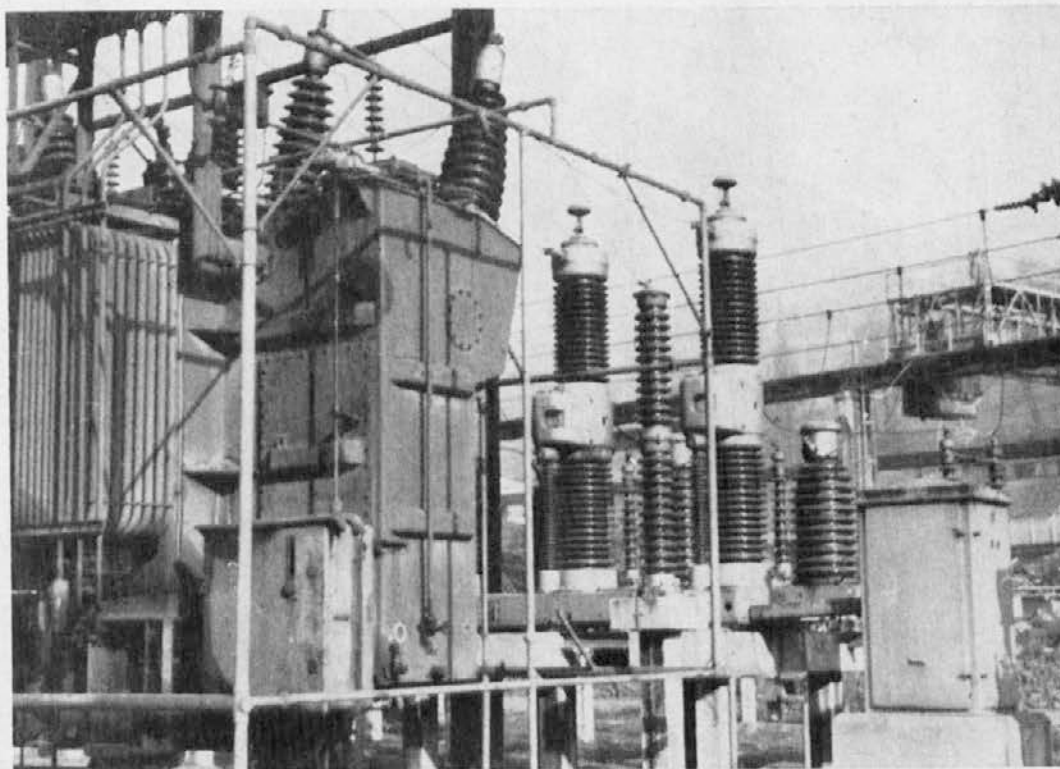
Samoupravni mehanizem na nivoju tovarn bo imel delavski svet tovarne in upravni odbor tovarne.

Povzetek elaborata združitve slovenskih jeklarn je:

Iz zbrane dokumentacije, ki so jo obdelale posamezne strokovne grupe, ter na podlagi razprav predstavnikov družbeno političnih ter samoupravnih organov lahko zaključimo, da je združitev slovenskega jeklarstva v celovito delovno skupnost umestna in da omogoča učinkovitejšo uporabo kapitala. Za doseg združitve vseh delovnih organizacij slovenske črne metalurgije bo potrebno predhodno rešiti in zagotoviti vrsto pogojev in sredstev, ki bodo omogočili osnovanje enotne delovne organizacije ZDRUŽENE JEKLARNE. Ločijo se na tiste, ki jih morajo izvršiti in doseči same delovne skupnosti — te so najboljše —, na tiste, ki jih morajo izvršiti oblastni organi — izvršni svet SRS in denarni zavodi, ter na tiste, ki jih morajo izvršiti oblikovalci družbeno ekonomskega sistema in samoupravnega mehanizma.

Delovne skupnosti železarn Jesenice, Rave in Štore morajo:

1. Izdvojiti del svojih strokovnih delavcev, ki bodo delali na zbiranju dokumentacije za oblikovanje plastičnega prikaza ko-

Povsod sama elektrika: najboljše je te naprave gledati od daleč

ristnosti združitve podjetij v eno poslovno skupnost.

2. Takoj osnovati skupne službe, kot je marketing in računsko-gospodarsko službo, ki naj dajo svoje plodove še pred združitvijo in bodo jedro bodoče osrednje uprave. Važno preddele je osnivanje enotnega kontnega plana in uvedba enotnega sistema zbiranja stroškov.

3. Takoj pristopiti k izdelavi osnutka statuta združenega podjetja.

4. Z referendumom in pogodbeno se morajo odločiti za enotno zasnovan proizvodni program in za dinamiko ukinitve proizvodnje na zastarelih in dotrajanih proizvodnih napravah.

5. Pristati morajo na enotno oblikovanje finančno kreditne politike in enotno usmerjanje razvoja tehnologije in proizvodnih zmogljivosti.

6. Podrediti se morajo enotnemu statutu in usklajenim normativnim aktom.

Od izvršnega sveta SR Slovenije pričakujemo izvršitev naslednjih pogojev, ki bodo na referendumu odigrali svojo vlogo:

1. da se s pravilno odmero letnih tranš oskrbi forsirano dokončevanje razširitve in modernizacije železarn Jesenice, Ravne in Štore po že odobrenih kreditih in po enotnem zaokroženem investicijskem programu;

2. da se omogoči kreditiranje dopolnilnih investicijskih del za naložbe v osnovna sredstva, ki bodo do leta 1971 proizvodne zmogljivosti slovenskega jeklarstva zaokrožila v enotno celovitost v višini dodatnih 138 milij. N din;

3. da se s pravilno delitvijo sredstev skupnih gospodarskih rezerv omogoči:

a) postopno povečanje kvalitetnih obratnih sredstev — do leta 1974 bi to zneslo okrog 100 milij. N din;

b) da se omogoči transformiranje dveh tretjin dosedanjih kratkoročnih kreditov v vrednosti 100 milij. N din v dolgoročne kredite;

4. da se posreduje v banki za dosego takega sporazuma, da se bodo do zaključka izgradnje vsa vplačila anuitet in obresti slovenskih železarn v obliki tranš kredita vračala za razvoj;

5. da se v koncepciji dolgoročnega razvoja da pravo vlogo kovinsko predelovalnemu kompleksu. V plansko tržnem gospodarstvu bi morala tudi prva sistemska sestavina priti do veljave. Pri nas smo načrtovanje skoraj opustili, zato se ne ve, kaj se hoče, in celo v vrhovih se razvija miselnost, da lahko živimo od uvoza in prekupčevanja.

V razvojnih načrtih ne sme biti dileme, ali krepiti proizvodno ustvarjalnost, na vprašanje razvijati bazično ali predelovalno industrijo je pa naš odgovor: oboje sočasno.

Primorani smo, da se s temi problemi obračamo na slovensko vlado, saj se je integrirana Kreditna banka in hranilnica Ljubljana v svoji poslovni politiki omejila, da bi z bančnimi sredstvi kreditirala objekte črne metalurgije.

Prepričani smo, da obseg naložb v osnovna sredstva, saj so ta omejena le na prvo etapo zaokrožitve proizvodnih zmogljivosti, in v obratna sredstva, zlasti zaradi dinamike do leta 1974, ni tak, da z dobro voljo ne bi bil rešljiv.

Iz predvidene organizacijske oblike, s katero se hoče doseči tak samoorganizacijski in samoupravni mehanizem, ki bo učinkovit zlasti pri izvrševanju poslovne politike, se vidi, da ta ni v celoti usklajena s sedanjo zakonodajo. Oblikovalci sistema morajo zato z izpopolnitvijo samoupravnega mehanizma sprostiti ekonomsko zakonito integracijo, integriranim podjetjem pa omogočiti vodenje dolgoročne poslovne politike enotne podjetniške ustvarjalnosti. Vsi družbeno politični pa tudi gospodarski faktorji od izvršnega sveta, zbornice, sindikata in celo Kreditna banka in hranilnica imajo v svojih programih podporo integracijskega gibanja, zato upravičeno pričakujemo, da bo ta problem rešen.

Cilji združitve jeklarstva na Slovenskem so torej: specializacija proizvodnje, uskladitev proizvodnega programa, enotna razvojna politika, enotna kreditno finančna in kadrovska politika, večja učinkovitost proizvodnih zmogljivosti in delovnih sposobnosti ter povečanje produktivnosti kapitala, razširitev rizične skupnosti in povečanje varnosti posameznih železarn in obra-

tov, dalje dosega večje prisotnosti pri oblikovanju gospodarstva, ki naj vpliva na razvoj slovenske industrije. Te bo možno doseči:

1. z iskrenim in požrtvovalnim prizadevanjem vodstvenih in strokovnih delavcev v vseh treh železarnah;

2. z razumevanjem izvršnega sveta in drugih republiških institucij pri reševanju kreditnih zahtev za dopolnitev proizvodnih zmogljivosti in obratnih sredstev;

3. s primerno izpopolnitvijo samoupravnega mehanizma, ki bo omogočil vodenje enotne dolgoročne politike združenega podjetja.

Delovne skupnosti na Jesenicah, Ravnah in v Štoreh se moramo zavedati, da je pridobitev mesta in vloge slovenskega jeklarstva v sedanjih pogojih socialističnega tržnega gospodarstva odvisna predvsem od nas samih. V prvi vrsti je od prizadevnosti strokovno vodstvenega sestava odvisna sanacija sedanjega položaja in podjetniška donosnost, ki nam bo omogočila izkoriščanje novih moderniziranih proizvodnih naprav in odplačevanje visokih zadolžitvev.

Vsi merodajni forumi družbeno političnega in gospodarskega življenja se ob tem morajo zavedati, da je jeklarstvo sestavina strukture gospodarstva, ki je vedno bila, in mora biti tudi v socialistični ureditvi, skrb tudi širše družbene skupnosti.

Sanacijo stanja bomo morali ob razumevanju skupnosti tudi ob eventualni združitvi izvršiti v vsaki železarni sami. S tem je že na kratko odgovorjeno na vprašanje, ali ne pomeni združitve prenos teže izgube iz ene na vse železarne. Z mehanizmom obračunavanja sredstev po posameznih železarnah bo preprečeno slabo delo na račun produktivnosti druge tovarne. Ob tem ne bo zadosti, da bo vsaka od železarn sama pokrila eventualno v prejšnjih letih nastalo izgubo, potrebno bo tudi pokriti anuitete, t. j. odplačilo dolgov, ki jih bomo morali za velike investicijske naložbe pričeati vračati delno že letos, v glavnem pa od leta 1969 dalje. To bo tudi za našo železarno izredno zahtevna naloga, ki bo rešljiva le, če bomo mesečno prodajo naših izdelkov vsaj podvojili.

V izdelavi je pregled obveznosti ter načrt povečanja letne realizacije in sanacije obveznosti za posamezne železarne in združeno podjetje. Ta bo važen dokument, ki bo poleg osnutka statuta združenega podjetja igral svojo vlogo med nami, ko se bomo z referendumom odločali. O tem načrtu, ki bo med drugim pokazal tudi gibanje zaposlenosti ter prognozo poprečnih osebnih dohodkov v posameznih železarnah, več prihodnjič. Že iz povedanega pa lahko zasledite, da referenduma ne bomo izvedli le na vprašanje, ali smo za integracijo ali proti njej, temveč bo moral referendum pomeniti, ali smo za predlog statuta in načrt donosnosti posameznih železarn v sklopu združenih jeklarstev ali proti njemu.

Ljubosumnost

— Poglej, dragi, kako lep krznen plašč! Takoj, ko sem ga zagledala, sem se zaljubila vanj.

— Potem pa kar pojdiva, saj veš, da sem ljubosumen!

Naš zahod

Končno tudi v železarstvu povečana zavarovalna doba

Že nekaj let je od tega, ko so jugoslovanske železarne in podjetja nekaterih drugih gospodarskih panog prek svojih poslovnih združenj postavile pred organe zvezne uprave zahtevo o dopolnitvi tistih določb zakona o pokojninskem zavarovanju, ki določajo za posamezna delovna mesta povečano zavarovalno dobo. Razprave o tej zahtevi so se že vodile pred sprejetjem sedaj veljavnega temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju, ki ga je sprejela zvezna skupščina leta 1964, vendar ob sprejetju tega zakona niso bili upoštevani predlogi železarn, da se tudi v železarstvu za težja in zdravju škodljiva delovna mesta prizna povečana zavarovalna doba, z utemeljitvijo, da predlogi niso bili dovolj strokovno pripravljani in da je zahteva železarstva prevelika v odnosu na število delovnih mest, za katera se zahteva uvedba povečane zavarovalne dobe. Za odložitev uveljavitve zahteve, da se v železarnah za določena delovna mesta prizna povečana zavarovalna doba, je bil eden od osnovnih razlogov ta, kdo naj bo nosilec povečanega prispevka na račun povečane zavarovalne dobe.

Ker so posamezni delavci, ki so zaposleni ali so bili zaposleni na delovnih mestih, za katera se po novih predpisih prizna povečana zavarovalna doba, že iskali določene informacije v zvezi s povečano zavarovalno dobo, je prav, če po Informativnem fužinarju seznanimo člane naše delovne skupnosti z nekaterimi določbami zakona o spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju in zakona o delovnih mestih, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, objavljena v Uradnem listu SFRJ št. 17 od 29. aprila 1968.

Zakon o delovnih mestih, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, določa nekatera delovna mesta v železarnah, in sicer:

1. Delovna mesta pri plavžih

Delovna mesta delavcev, ki delajo neposredno pri taljenju rude v plavžih in TH pečeh, se vsakih 12 mesecev dela na takih delovnih mestih šteje za 15 mesecev zavarovanja.

2. Delovna mesta v jeklarnah

Delovna mesta talivcev v jeklarnah in livarnah jekla, ki delajo polni delovni čas neposredno pri taljenju in prebadanju ter na delovnih mestih pri vlišanju jekla v livnih grapah, se za vsakih 12 mesecev dela na takih delovnih mestih šteje za 15 mesecev zavarovanja.

3. Delovna mesta v valjarnah

Delovna mesta v valjarnah, kjer delavci valjajo jeklo z ročnim orodjem na vroče (vlaganje, prijemanje, izvlačanje, ločevanje, obračanje in čiščenje valjarniških izdelkov) ter na delovnih mestih pri žarilnih in ogrevalnih pečeh z nepretrganim produkcijskim procesom, pri katerih opravljajo delavci delo z ročnim orodjem (pomikali), se za vsakih 12 mesecev dela na takih delovnih mestih šteje za 15 mesecev zavarovanja.

4. Delovna mesta v železarniških in drugih kovačnicah

Delovna mesta delavcev, ki opravljajo delo mehанизiranega strojnega kovanja pri kladivih, pri katerih tehta bat nad 800 kg in pri težkih stiskalnicah v nepretrgani proizvodnji, pri katerih tehtajo odkovki več kot 150 kg (prvi kovač in predelavec pri kladivu, tretji kovač in njegovi pomočniki, predelavec pri stiskalnici, prvi kovač stiskalnice, stiskalničar in njihovi pomočniki). Na teh delovnih mestih se za vsakih 12 mesecev dela šteje za 14 mesecev zavarovanja.

5. V livarnah

Delovna mesta delavcev v čistilnici odlitkov, ki delajo na visečih brusilnikih in delovna mesta delavcev, ki v kabini peskajo odlitke. Na teh delovnih mestih se za vsakih 12 mesecev dela šteje za 15 mesecev zavarovanja.

Delovna mesta delavcev, ki njihovo delo kontinuirano obsega formanje (ročno in strojno), ne pa tudi priprave in drugo, delovna mesta talilcev na kupolnih pečeh pri kontinuiranem vlišanju, delovna mesta delavcev v čistilnici odlitkov, ki delajo z ročnimi in stabilnimi brusilniki ali peskajo odlitke, delovna mesta delavcev, ki ročno in na stresalni rešetki iztresajo odlitke iz form, in delovna mesta delavcev, ki ročno ali s pnevmatičnim orodjem izbijajo jedra. Na vseh teh delovnih mestih se vsakih 12 mesecev dela šteje za 14 mesecev zavarovanja.

6. Delo žerjavovodij

Delovna mesta delavcev, ki delajo kot žerjavovodje na livnih poljih pri kontinuiranem obratovanju peči v železarstvu in neželezni metalurgiji v proizvodnji železovih zlitin in v livarnah. Na teh delovnih mestih se vsakih 12 mesecev dela šteje za 14 mesecev zavarovanja.

7. Delo zidarjev proti ognju odpornih peči

Delovna mesta delavcev, ki najmanj 80% skupnega dejanskega delovnega časa v letu prebijejo kot zidarji na vročih remontih in generalnih remontih industrijskih in metalurških peči (martinovk, plavžev, koksni peči, mešalnih peči, valjarniških in kovaških peči za segrevanje vložkov v valjarnah oziroma odkovkov v kovačnicah, električnih peči za proizvodnjo elektrojekla in železovih zlitin, nizkih jaškovnih TH peči za pridobivanje grodlja, rotacijskih peči za žganje rude in rotacijskih peči za pridobivanje: cementa, sintranega magnezita, sintranega dolomita, neželeznih kovin, karbida in živega srebra). Na vseh teh delovnih mestih se 12 mesecev dela šteje za 15 mesecev zavarovanja.

Zakon o spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju med drugim določa, da organizacija in organi, pri katerih so delovna mesta, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, morajo o takih delovnih mestih vzpostaviti evidenco s podatki o posebnih delovnih pogojih, o uporabljenih splošnih in posebnih ukrepih za varstvo pri delu, delovnem času, organizaciji dela in številu delavcev na njih.

Ta evidenca je izključna podlaga za vpisovanje podatkov v evidenco o osebnih dohodkih, ki jo vodi za delavca delovna organizacija po predpisih o evidencah na področju dela, iz katere mora biti razvidno, koliko časa je posamezni delavec delal na delovnih mestih, na katerih se šteje povečana zavarovalna doba, in za koliko se mu povečuje zavarovalna doba.

O spornih vprašanjih, ki nastanejo glede evidence, evidentiranja nastalih sprememb in vlaganja obveznih prijav, odloča dokončno po načelih arbitraže komisija, ki jo sestavljajo: predstavnik organizacije oziroma organa, predstavnik službe socialnega zavarovanja, ki ga določi oziroma pooblasti Republiški zavod za socialno zavarovanje izmed svojih delavcev ali delavcev komu-

Mirno morje

Foto: J. Sater

Igra

nalnega zavoda za socialno zavarovanje in predstavnik občinskega upravnega organa, ki je pristojen za inšpekcijo dela oziroma

organa, ki je pristojen za rudarsko inšpekcijo.

Delovna mesta pri delovni organizaciji, na katerih se šteje zavarovalna doba s povečanjem, ugotovi komisija, ki jo sestavljajo: predstavnik delovne organizacije, predstavnik službe socialnega zavarovanja, ki ga določijo oziroma pooblasti Republiški zavod za socialno zavarovanje izmed svojih delavcev ali delavcev komunalnega zavoda za socialno zavarovanje in predstavnik občinskega upravnega organa, pristojen za inšpekcijo dela oziroma organa, ki je pristojen za rudarsko inšpekcijo.

O spornih vprašanjih v zvezi s komisijско ugotovitvijo delovnih mest odloča dokončno po načelih arbitraže posebna komisija, ki jo ustanovi občinski upravni organ.

To obsežno delo pa morajo delovne organizacije in komunalni zavodi za socialno zavarovanje po ustreznih komisijah opraviti v šestih mesecih od uveljavitve zakona.

Nekateri delavci naše železarnice so že postavili vprašanje, kdaj bo železarna pričela izdajati delavcem potrdila, da so delali na delovnih mestih, na katerih se čas dela šteje s povečanjem zavarovalne dobe. Lahko odgovorimo, da smo na Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje v Mariboru od pristojnih delavcev dobili informacijo, da delovne organizacije vse do časa, dokler ne bodo opravljena od ustreznih strokovnih komisij vsa potrebna dela o vzpostavitvi evidence o delovnih mestih, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, ne bodo smele izstavljati nobenih potrdil o po-

večani zavarovalni dobi oziroma potrdil, koliko časa je bil delavec zaposlen na takem delovnem mestu, na katerem se v smislu zakona delovna doba šteje s povečanjem.

Zahtevek za priznanje povečane zavarovalne dobe se vlaga pri pristojnem komunalnem zavodu za socialno zavarovanje. Prevedena pokojnina, obračunana na podlagi vseh novih obdobij pokojninske dobe, gre upokojencu od prvega naslednjega meseca po vložitvi zahteve.

Na postavljeno vprašanje, kdaj bodo upokojenci oziroma delavci, ki so bili zaposleni na delovnih mestih, na katerih se v smislu zakona o delovnih mestih, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, lahko pričeli vlagati zahtevek za prevedbo pokojnine na podlagi povečane delovne dobe, so predstavniki komunalnega zavoda za socialno zavarovanje odgovorili, da o tem na zavodu še niso razpravljali niti ni o tem razpravljaj Republiški zavod za socialno zavarovanje. Iz določb temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju pa, kot že omenjeno, izhaja, da gre prevedena pokojnina upokojencu od prvega naslednjega meseca po vložitvi zahtevka.

Franc Golob

Vinska

»Mej duš, kaj naj naredim, da ne bi imel rdečega nosu?«

»Pij tako dolgo, da bo postal plav.«

SKLEPI UPRAVNEGA ODBORA

Na sejah meseca maja je upravni odbor razen izvolitve novega predsednika in njegovega namestnika ter imenovanja novih članov komisij razpravljaj še o materialu, ki je bil posredovan delavskemu svetu podjetja, in predlogu za prodajo stanovanjskih hiš v Dobji vasi.

Po poročilu, ki ga je o materialnem in finančnem stanju podjetja podal prejšnji predsednik upravnega odbora, so se člani v razpravi največ zadržali na primerjavi podatkov o doseganju proizvodnje in realizacije v prvem četrtletju letošnjega leta ob primerjavi z istim obdobjem lani. Govor je bil o akciji za odpravo zaostankov v dobavah, povečanju izplena, predvsem pa o možnostih povečanja proizvodnje in realizacije. Poudarjena je bila potreba po tem, da bi se v proizvodnjo čimprej vključile nove proizvodne kapacitete. Razprava se je vršila tudi o izvajanju investicijskega programa tako pri nas kakor tudi v Storah in Jesenicah in nalogah, ki jih bodo morale delovne skupnosti izvršiti za doseg predvidenih obsegov poslovanja.

Pri predlogu za prodajo stanovanjskih hiš v Dobji vasi je bilo povedano, da je delavski svet pooblastil upravni odbor, da izdela nov ugodnejši predlog prodaje stanovanjskih hiš. O delno že izoblikovanem predlogu, ki je bil predložen upravni odboru, je bila daljša razprava. Če bo delavski svet predlog osvojil, bi zainteresirani lahko odkupili stanovanjske hiše v Dobji vasi, ki so zgrajene do razširjene 3. faze, pod pogojem, da ob podpisu pogodbe plačajo 10% vrednosti tako zgrajene stanovanjske hiše. V ceni je vračunan že tudi zunanji omet, ki bi ga zaradi enotnosti moralo napraviti gradbeno podjetje. S prodajo stanovanjskih hiš bi za železarno odpadlo najetje kratkoročnega premoštitvenega kredita, ki bi ga morali naslednje leto vrniti. Pri vrednosti stanovanjskih hiš pa ni vračunan komunalni prispevek, ker se bo komunalna ureditev financirala iz sredstev komunalnega sklada. Tako stališče je bilo osvojeno zaradi tega, ker komunalnega prispevka tudi doslej niso plačevali ostali individualni

graditelji, zato ne bi bilo prav, če bi se plačilo zahtevalo samo za gradnjo v Dobji vasi. Kupci stanovanjskih hiš bodo po odloku, ki ga je sprejela skupščina občine Ravne, izjemoma oproščeni tudi plačila davka na nepremičnine. Ker so predlagani pogoji prodaje zelo ugodni, se pričakuje, da se bo za nakup prijavilo več zainteresentov, kot je sedaj v Dobji vasi na razpolago stanovanjskih hiš. V tem primeru se bo verjetno gradnja preostalega dela stanovanjskih hiš v Dobji vasi morala nadaljevati. Po razpravi in izoblikovanju stališča je bilo odločeno:

— Izvršiti je razpis prodaje stanovanjskih hiš v Dobji vasi pod naslednjimi pogoji:

— Interesenti lahko odkupijo stanovanjske hiše v Dobji vasi, ki so zgrajene do razširjene tretje faze pod pogojem, da ob podpisu pogodbe plačajo 10% vrednosti tako zgrajene stanovanjske hiše.

— Za preostali znesek vrednosti do tretje faze zgrajene stanovanjske hiše, vključno z zunanjim ometom, bo železarna nudila kupcem dolgoročni kredit za dobo 30 let z 1,5% obrestno mero. Nadaljnjo gradnjo stanovanjskih hiš nadaljujejo kupci z lastnimi finančnimi sredstvi.

— Anuitete od kredita, ki ga bo kupcem ob nakupu nudila železarna, se bodo morale pričeti plačevati od 1. X. 1969 dalje. Anuitete bodo plačljive dvakrat v letu, s tem da prva anuiteta zapade v plačilo do 31. III. 1970.

— Prodaja stanovanjskih hiš pod navedenimi pogoji velja samo za aktivno zaposlene v železarni.

Ob pripravi predloga za razdelitev sredstev sklada skupne porabe je bilo načeto tudi vprašanje sredstev, namenjenih za preventivo, ki naj bi jih po prvotnem predlogu letos uporabili za gradnjo objektov družbenega standarda. Upravni odbor pa je upošteval zahtevo in potrebo, da naj bi se ta sredstva že letos uporabila za gradnjo jedilnice v železarni in kritje stroškov za brezplačno letovanje določenega dela članov delovne skupnosti v Portorožu. Čeprav nam sredstev za gradnjo objektov družbenega

standarda letos primanjkuje, je upravni odbor ob upoštevanju nastalih potreb odločil:

— Iz predlaganega formiranja in delitve sklada skupne porabe se izloči ostanek sredstev za preventivo v znesku 194.248,42 N din. Za ta znesek se zmanjšajo sredstva, namenjena za nadaljevanje gradnje stanovanjskih hiš v Dobji vasi. Znesek, ki se izdvoji, se namensko uporabi za potrebe, za katere se lahko uporablja.

— Ne osvoji se predlog, da naj se iz sredstev za preventivo krijejo stroški adaptacije prostorov in gradnja jedilnice v bivšem metalurškem laboratoriju. Upravni odbor meni, da jedilnica v tem delu železarne ne bi bila v celoti izkoriščena. Če se v podjetju že začne graditi jedilnica, potem naj bi se gradila na zahodni strani železarne. Za izgradnjo te jedilnice pa je najprej oskrbeti načrte in predračun stroškov gradnje.

— Tako kot prejšnja leta se tudi letos na stroške železarne iz sredstev ostanka za preventivo odobri brezplačno letovanje 60 članom naše delovne skupnosti. V številu so upoštevani tudi delavci-upokojenci, ki so bili lani oziroma bodo letos upokojeni. Število zaposlenih, ki bodo poslani na brezplačno letovanje v Portorož, naj se ne določi po sklopih obratov, temveč naj se število socialno šibkih in počitka res potrebnih delavcev ugotovi v okviru vsega podjetja.

Z ostalih področij dela in poslovanja so bile sprejete naslednje odločitve:

— Na predlog tovarniškega odbora sindikata se za letošnjo sezono v našem počitniškem domu v Portorožu potrdijo v priloženi tabeli predlagane cene dnevnih penzionov. Počitniški dom v Portorožu bo letos odprt od 21. maja do 28. septembra. Predsezona traja od 21. maja do 20. junija ter od 29. avgusta do 28. septembra, sezona pa od 21. junija do 28. avgusta.

— Na predlog uprave podjetja in ostalih sektorjev so bila odobrena službena potovanja v inozemstvo, kot sledi:

— Karlu Kralju 4-dnevno službeno potovanje v Zahodno Nemčijo.

— Direktorju Gregorju Klančniku in inž. Božu Cimermanu 8-dnevno službeno potovanje na Švedsko.

— Jožetu Grzini 6-dnevno službeno potovanje v Zahodno Nemčijo, kjer si bo v organizaciji društva livarjev SR Slovenije ogledal mednarodno livarsko razstavo.

— Inž. Jožetu Zuncu 9-dnevno službeno potovanje na Poljsko, kjer se bo udeležil mednarodnega posvetovanja o avtomatizaciji tehnoloških procesov v črni metalurgiji.

— Marjanu Blažiču 1-dnevno službeno potovanje v Avstrijo.

— Inž. Božu Cimermanu 2-dnevno službeno potovanje v Italijo.

— Zahteva v železarni zaposlenega Ivana Gostenčnika, da bi se mu kot aktivnemu udeležencu NOV priznale pravice po 62. čl. našega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, je bila, ker žal ne izpolnjuje za to potrebnih pogojev, odklonjena.

— Ob ugotovitvi, da izpolnjuje pogoje, pa je bilo ugodeno zahtevi v železarni zaposlene Ane Gorenšek in odobreno, da se ji za dobo enega leta priznajo pravice, navedene v 62. čl. našega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.

— Na upravni odbor je ponovno naslovil vlogo v železarni zaposleni Martin Prošt, v kateri ugovarja prvotni odločitvi o razvrstitvi v skupino del. Upravni odbor je ob ponovni proučitvi njegovih dodatnih navedb kakor tudi vseh doslej zbranih podatkov prišel do zaključka, da ugovor ni utemeljen, zato je odločil, da ostane v veljavi že sprejeta odločitev, sprejeta na seji 3. IV. t. l., da se njegova pritožba kot neosnovana zavrne.

— Ugodeno je bilo prošnji učencev 3. razreda MIS in za zaključno strokovno šolsko ekskurzijo odobrena finančna pomoč v višini 50.000 starih dinarjev.

— Ker je našemu predstavniku v komisiji za razpis in imenovanje direktorja Izobraževalnega centra zaradi odhoda iz podjetja prenehal mandat, je bil namesto njega za našega predstavnika v komisiji imenovan inž. Ferdo Medl.

— Za predstavnika naše železarne v odbor za otroško varstvo pri Izobraževalni skupnosti Ravne na Koroškem je bila imenovana Frančiška Korošec.

— Na predlog komisije za kadre in delovna razmerja se je našemu štipendistu Maksu Fraszu za dobo 3 mesecev odobril brezobrestni kredit v višini štipendije.

— Od 1. V. 1968 dalje se je tov. Dušanu Müllerju odredil deljen delovni čas. Od tega časa dalje, pa vse do časa, ko bo po razpisu zasedeno delovno mesto direktorja gospodarsko računskega sektorja, mu je zaradi prevzema dodatnih dolžnosti in povečanega obsega dosežanega dela bil odobren poseben dodatek osebnih dohodkov v znesku 10.000 S din mesečno.

— V razpravi o predlogu prodaje stanovanj v Dobji vasi so bili izrečeni tudi nekateri pomisleki na kvaliteto gradnje. Na podlagi obvestila, ki ga je v tej zadevi posredoval oddelek za projektiranje in izgradnjo, je upravni odbor imenoval posebno komisijo z nalogo, da pregleda gradnjo stanovanjskih hiš v Dobji vasi. Na osnovi ugotovitev, do katerih bi prišla komisija, se bo od izvajalca gradbenih del zahtevala odprava morebitno ugotovljenih pomanjkljivosti.

— Ugodeno je bilo prošnji gasilskega društva železarne in 13 članom njihove tekmovalne skupine odobreno 3-dnevno brezplačno letovanje v našem počitniškem domu v Portorožu.

— Ob razdelitvi sklada skupne porabe je delavski svet določeni del sredstev namenil tudi za kreditiranje individualne gradnje stanovanj. Z namenom, da bi bila izdvojena sredstva čim bolj pravilno razdeljena, je bila imenovana komisija v sestavi Jože Homan, Alojz Gaberšek in Franc Levar z nalogo, da pregleda gradnjo individualnih stanovanjskih hiš in pripravi predlog za razdelitev zneska, namenjenega za kreditiranje individualne stanovanjske gradnje.

— Na predlog vodstva elektro remonta in jeklarne je bila za uspešno izvedbo montažnih del nove priprave peska in za delno nadomestilo v popoldanskem času za te namene opravljenih nadur odobrena enkratna nagrada tov. Otmarju Lešu, Jožetu Grzini, in Jožetu Heclu, vsakemu po 1000 N din.

— Na predlog vodstva jeklarne in komisije za varstvo pri delu je bila delovodji obrata topilnice tov. Jožetu Kotniku odobrena enkratna nagrada v znesku 500 N din. Nagrada mu je bila

odobrena za njegovo prizadevnost in skrb, ki jo posveča pri reševanju varnostne problematike v obratu, predvsem pa na svoji izmeni. Rezultati njegovih prizadevanj niso izostali, kar dokazuje dejstvo, da leta 1965 na njegovi izmeni v topilnici, čeprav je stopnja ogroženosti v tem obratu največja, ni bilo nobene delovne nezgode, leta 1966 je bila samo ena lažja nezgoda, pa še ta po krivdi prometnega oddelka, medtem ko lansko leto prav tako ni bilo nobene delovne nezgode. Upravni odbor meni, da je taka osebna prizadevanja pri preprečevanju delovnih nezd in skrbi za varno delo treba podpirati, zato mu je v znak priznanja in za nadaljnjo spodbudo odobril nagrado v navedenem znesku.

Na predlog komisije za kadre in delovna razmerja je upravni odbor odobril, da se za šolsko leto 1968/69 razpiše naslednje štipendije:

FNT — oddelek za metalurgijo	2 štipendiji
strojna fakulteta	1 štipendija
ekonomska fakulteta	1 štipendija
TSS — oddelek za metalurgijo	5 štipendij

Pri številu štipendij, ki bodo razpisane, je upravni odbor upošteval število štipendistov, ki jih štipendiramo na posameznih fakultetah in ostalih šolah, njihovo predvideno zaposlitev v naši železarni in dejstvo, da na Ravnah deluje TSS — oddelek za odrasle, strojne smeri. Upravni odbor se je tudi strinjal s predlogom komisije, da se število štipendij na FNT — oddelku za metalurgijo, lahko poveča, če bi se na razpisane štipendije prijavilo več slušateljev višjih letnikov te fakultete.

Upravni odbor je bil seznanjen še s predlogom strokovnega kolegija, da bi kazalo ponovno preučiti višino kilometrine za uporabo lastnih avtomobilov. Potrebo po spremembi narekuje ugotovitev, da potni stroški za prevoze v državi rastejo nad predvidene stroške. Analiza kaže, da so pri tem največ narasli stroški za uporabo lastnih osebnih avtomobilov, saj so ti porasli samo v prvih štirih mesecih letos v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta za 51%. Tako upravni odbor kakor tudi strokovni kolegij se

zavedata, da so potovanja v zvezi z obvladanjem tržišča in rednim oskrbovanjem potrebna in koristna, ni pa se moglo mimo ugotovitve, da se lastni osebni avtomobili često uporabljajo tudi takrat, ko bi se brez večje izgube časa lahko uporabila redna prometna sredstva. Eden izmed vzrokov takemu porastu stroškov za uporabo osebnih avtomobilov je verjetno tudi v sedaj spodbudni kilometrini. Po mnenju upravnega odbora bi se morala višina kilometrine čim bolj približati dejanskim stroškom prevoza z rednimi prometnimi sredstvi. Da bi predlog za spremembo višine kilometrine za uporabo lastnih osebnih avtomobilov lahko posredovali v odobritev delavskemu svetu, je upravni odbor za njegovo pripravo imenoval posebno komisijo, ki mora nov predlog izdelati do 10. VI. 1968.

Poleg navedenih odločitev, ki so bile sprejete, je upravni odbor razpravljal še o potrebah za dopolnitev nekaterih ostalih normativnih aktov in reševal ter odločal o ostalih vlogah, s katerimi so se posamezniki ali organizacije obračale na njegov naslov. O njihovih rešitvah pa so bili prosilci osebno pismeno obveščeni.

-et

HUMOR

Obrnjen pregovor

Velja pregovor: Narediti iz muhe slona!
Sedaj pa je precej v navadi, posebno pri vodilnih grešnikih, delati iz slona muho!

Vprašanje

Triletna Olga je vprašala plešastega strica:

»Stric, ti nimaš več las, zakaj pa potem potrebuješ glavo?«

Vabilo na morje

STROKOVNA POSVETOVANJA IN RAZISKAVE

ODNOSI MED ŽELEZARNO IN KUPCI GLEDE PROBLEMOV KVALITETE MA- TERIALA

Nove poti našega gospodarskega razvoja, ki so bile načrtane na začetku gospodarske reforme, terjajo od nas ne le pogumnejše spremembe v smislu modernizacije tehnoloških postopkov, ampak tudi novo miselnost glede odnosov do kupca in prilagajanja tržišču. Ni še dolgo, ko se nismo menili za to, če smo v popolnosti zadovoljili želje naših naročnikov ali ne, ker je bila konjunktura na tržišču taka, da smo lahko naročnike po želji izbirali. Leto 1966, posebej pa 1967, nam je pokazalo tudi drugo stran medalje. Prišel je čas, ko smo bili prisiljeni spremeniti naše odnose do kupcev in jih postaviti na druge osnove. Tu niso važni samo odnosi, gledani s komercialnega aspekta, ampak je potrebno odstraniti vse nevednosti, težave, probleme in ovire na relaciji kupec — železarna glede na vse aspekte teh odnosov.

Nemalo je problemov čisto tehničnega značaja oziroma pomena, ki smo jih morali in jih še naprej moramo urejevati z našimi naročniki. Da tu ne gre tako, kakor bi moralo, smo že davno občutili, in ne samo mi, ampak tudi naši kupci, ki so se vse bolj pogosto pritoževali ob vsaki priložnosti zaradi raznih nevednosti, bodisi zaradi slabe kvalitete ali zamude rokov dobave itd.

Zaradi tega je bilo na pobudo Zavoda za produktivnost dela SRS iz Ljubljane in komisije za uvajanje statističnih metod v kontroli organizirano posvetovanje na Ravnah o odnosih med železarnami in kupci glede na probleme kvalitete materiala.

Posvetovanje je bilo na Ravnah 9. in 10. maja 1968 in se ga je udeležilo več kot 45 udeležencev iz 24 podjetij iz vse Jugoslavije. Udeleženci tega posvetovanja so imeli priložnost slišati o tem, kako je urejena kontrola kvalitete na Ravnah, kakšna so naša prizadevanja, da se kvaliteta naših jekel dvigne na nivo svetovne kvalitete, kako se pri nas preizkušajo vse lastnosti jekel, preden gre jeklo k naročniku, in končno, kakšno garancijo kvalitete lahko kupec pričakuje od železarne. Prisotni so imeli tudi priložnost slišati in se prepričati, kako daleč smo prišli pri uporabi defektoskopskih metod kontrole materiala brez porušitve, kakšne metode uporabljamo, kakšne aparature in kakšna so naša prizadevanja, da na tem področju dosežemo svetovni nivo.

Precejšen del posvetovanja je bil posvečen odnosom med železarno in kupci, problemom, ki te odnose kvarijo, in sicer najprej z aspekta železarne in potem z aspekta kupca. Ta tema je bila rdeča nit vsega posvetovanja in se je diskusija nanašala v glavnem nanjo. Slišali smo dosti pripomb, pohval in pritožb.

Ne moremo pa reči, da smo vsega krivi mi in da je le po naši krivdi prišlo do kakšne reklamacije, nepravčasne dobave ali česa podobnega. V mnogih primerih je kriv tudi kupec sam, kar se je v diskusiji večkrat slišalo. Nepopolni tehnični pogoji, neprimerna tehnična dokumentacija, nepravčasno dostavljeni pogoji, pretirane zahteve kupca za posamezne materiale, neprimerna

termična obdelava pri kupcu, zamenjava materiala v trgovski mreži, potrošniki sami in še precej podobnega ustvarja probleme, ki jih nismo zmožni sami reševati.

Z naše strani pa tudi ni narejeno vse, kar bi bilo možno, z namenom, da se prepreči vse te nevednosti, ki niso odvisne od tehnologije, ampak le od organizacije in zavesti. V železarni bi morali imeti neko centralno tehnično telo, ki bi vsako naročilo tehnično obdelalo in bi bilo zadolženo za usklajevanje tehničnih pogojev skupaj z naročnikom in bi moralo dajati naročniku tehnične informacije glede uporabe posameznih vrst naših jekel. To telo bi moralo biti v kontaktu z vhodno kontrolo pri naročniku, dobiti od nje podatke o kvaliteti naših izdelkov in jekel, te podatke zbirati in jih posredovati obratu in raziskovalnemu oddelku.

Na splošno so bili udeleženci posvetovanja mnenja, da bi bilo obojestransko koristno, če bi prišlo do tesnejših osebnih kontaktov med predstavniki tehničnih služb železarne in kupca in da bi se marsikateri problem prej in uspešneje rešil, če bi takoj stopili v medsebojni stik za to odgovorni ljudje v obeh podjetjih.

Splošno mnenje je tudi, da bi bilo potrebno pri sklepanju pogodb poklicati predstavnike tehničnih služb železarne in kupca, da bi dali svoja mnenja v zvezi s tehničnimi vprašanji in se dogovorili o vseh tehničnih problemih v zvezi z naročilom.

Na posvetovanju so udeleženci vse bolj postavljali vprašanje povračila stroškov mehanske obdelave materiala, za katerega se naknadno ugotovi, da je izmeček zaradi napake v materialu. Železarna se je načelno tega otepala. Če to vsakemu naročniku priznamo, se nam lahko zgodi, da nas bo precej stalo. Ni redkost, da je surov ulitek bolj poceni kot mehanska obdelava tega ulitka. Če pa naročnik obdelava celo serijo in potem

vse reklamira skupaj s stroški obdelave, se lahko zgodi, da moramo kupcu še plačati, ker je pri nas naročil material.

Z druge strani pa je vse večje število kupcev, ki zahtevajo takšno klavzulo v pogodbi, da moramo biti zelo previdni pri sklepanju pogodbe. Npr. predstavnik podjetja »21. maj« iz Beograda je mnenja, da če pride do zloma enega dela v motorju zaradi napake v materialu in je motor zaradi tega neuporaben, bi morala železarna plačati celotno vrednost motorja. Seveda to ne gre, ker bi na ta način kdaj prišlo do tega, da bi morali plačati celo ladjo ali letalo zaradi napake v materialu.

Vsa ta in podobna vprašanja bi bila téma posvetovanja, ki je pripomoglo k usklajevanju različnih stališč. Razen tega je bilo zbranih precej predstavnikov različnih podjetij, s katerimi smo se posebej dogovorili o vseh komercialno-tehničnih vprašanjih, ne da bi morali hoditi k vsakemu posebej na obisk. Zato lahko rečemo, da nam takšna in podobna posvetovanja koristijo tako pri reklamiranih kakor tudi, da nam dajejo možnost, da s kupci uspešno rešujemo probleme na najbolj primeren način.

Dušan Arsenović, dipl. inž.

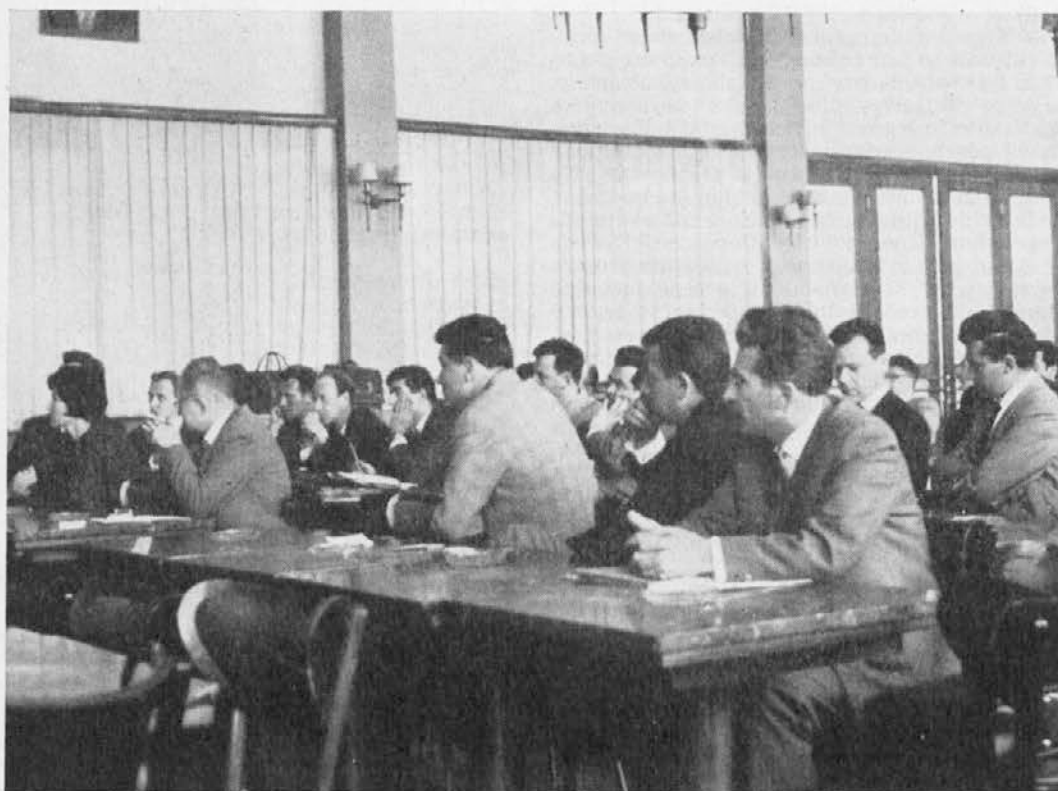
Z A D O B R O V O L J O

Za rešetkami

- Zakaj sediš?
- Zaradi mladostne neizkušenosti.
- Saj jih imaš vendar že čez šestdeset!
- Zato jih je pa imel moj advokat šele šestindvajset.

Pri zdravniku

- »In kako je s kleptomanijo vaše žene?«
- »Hvala, tovariš doktor, ne morem se pritožiti! Zadnji teden je kar veliko stvari prinesla domov.«

Udeleženci posvetovanja

KULTURNA KRONIKA

Pretekli mesec je potekel dobesedno v znamenju kulture in mladosti oziroma kulture mladih. Ko je dogodkov toliko, da jih bomo glede na obseg naše rubrike mogli popisati le na kratko, se sprašujemo, ali ne bi bilo bolje stvari urediti tako, da bi bila kultura razdeljena na vse leto in ne bi imeli toliko »sušnih« mesecev? Z nekaj dobre volje bi to gotovo šlo in tako bi se lahko bolj poglobili v posamezne prireditve. Saj je res, da hoče biti kulturna hrana dobro prebavljena in zahteva svoj čas.

Začela je študijska z imenitnim večerom Drabosnjaku v spomin, z razstavo Drabosnjakovih del in z istočasno otvoritvijo razstave slovenskega ljudskega slikarstva. (O tej bomo več priobčili v poletni številki Koroškega fužinarja.) Posebno prijetno je bilo srečanje z mehko koroško govoric, ki so nam jo posredovali ravnatelj in dijaka celovške gimnazije. Drabosnjakova šegavost v interpretaciji njegovih rojakov je tudi pri nas vzbudila veselje, govor dr. Zablatica pa je odkril pesnikovo osebnost. Obisk obeh razstav je bil lep.

Pevski zbori vseh osnovnih šol v naši občini so priredili revijo v Titovem domu. Če pozabimo neprijetno resnico, da je bilo poslušalcev zelo zelo malo, ostane prijeten spomin na ubrano in lepo petje naših mladih in najmlajših. Zbori niso tekmovali (otroci s Holmca pač ne morejo tekmovali z gimnazijci), le peli so. Zato jih tudi mi ne bomo razvrščali v lestvico. Gimnazijski zbor je navdušil, ravska osnovna šola vse bolj dokazuje svojo kulturno prisotnost v kraju. Dekliški sekstet bi lahko nastopil brez strahu na katerikoli amaterski prireditvi. Prevaljčani so prišli v največjem številu, prišli pa so tudi zbori malih šol in petje je združilo vse mlade v občini. Zborovodjem in pevcem iskrene čestitke!

Po kdo ve koliko letih je ravska Svoboda spet postavila na oder dramo. V režiji Zofke Volčanskove so preizkušeni igralci inž. Šipek, Močnikova in Banko ter mlada Roncellijeva zaigrali zahtevno psihološko dramo Steklena menažerija ameriškega dramatika Williama. Delo je vse prej kot lahko, zato lahko vse izvajalce samo pohvalimo, da so nalogo dobro rešili. Zaskrbljenost pa vzbuja dejstvo, da je bil Titov dom napol prazen. Nekdo je namreč pol za šalo pol zares dejal, da bi bilo treba Titov dom povečati, ker je premajhen že samo za ravske intelektualce — vse tiste z diplomami, kaj šele za ostale. Pa se vendarle ponavlja ista pesem na vseh resnih prireditvah. Saj je res, da ta drama ni lahka, je pa z nekaj dobre volje razumljiva vsakomur in daleč od moderne avantgardne ter eksperimentalne antidrame. Torej — slabo spričevalo naše kulturnosti in neutemeljeno podcenjevanje domačih igralcev.

Prisrčen je bil obisk malih ždarskih pevcev in njihov koncert pred ravske osnovno šolo. Oni so zapeli nam, naši otroci njim. Vse prekratko je bilo srečanje, zato oboji čakajo ponovnega svidenja drugo leto v Ždaru.

Dobro je, da je cesta v Šentanel preozka za avtobus z godbo. Ob odkritju plošče Mešku, pisatelju Tihih večerov in Miru božjega, so bile bolj primerne pesmi osnovnošolskih zborov iz Šentanela in Prevalj ter

ubrano petje domačega moškega zbora, ki ga vodi inž. Mitja Šipek. Tisto nedeljo, 19. maja, se je Šentanel pomladil, toliko je bilo v njem malih pevcev. Za vse pa, ki so prišli, je bilo srečanje s krajem in ljudmi prijetno.

Na ravske osnovne šole so odprli likovno razstavo učencev osnovnih šol iz vse občine. Vedno znova nas mladi presenečajo s svežino in domiselnostjo. Človek se ne more znebiti občutka, da z njihovimi talenti ne vemo zmeraj kaj početi in da ne izkoristimo ustvarjalnosti, ki je skrita v njih. In — danes že dvakrat zapisano dejstvo — moramo žal ponoviti še enkrat: obiskovalcev je bilo kljub vabilom izredno malo. Žal pa je lahko nam, ki bomo jutri spet zmerjali to našo »nemogočo mladino« kar vsevpred, ne da bi se jo potrudili spoznati.

V kulturno kroniko sodi naposled tudi svečan sprejem pionirjev v mladinsko organizacijo, ki ga je na dan mladosti priredila ravska osnovna šola na prostem. Lepo vreme, širina novega stadiona, stotine otrok, dobro ozvočenje, gostje s predsednikom občine na čelu, pretehtan kulturni spored, vse to je vzbudilo misel, da bomo nemara končno le ustvarili vrsto novih praznikov v koledarskem letu, ki bodo več kot formalnost in dela prost dan, ker jih bomo doživeli globlje. Ravenski mladi so take svečane trenutke doživeli. Želimo, da bi jim jih znali dati vsako leto več.

n. r.

RAVENSKA KULTURNA DELEGACIJA V ŽDARU

Sodelovanje s češkim mestom Ždarom je bilo letos v znamenju medsebojne kulturne zamenjave. V dneh od 18. do 25. aprila je bila na Ravnah razstava likovnih del in umetniške fotografije trinajstih ustvarjalcev iz Ždara. Že 28. aprila pa so v Ždaru

odprli razstavo del naših ustvarjalcev. Na razstavo smo poslali dela slikarjev Franca Boštjana, Gustava Gnamuša ter Darinka Plevnika ter umetniške fotografije Stanka Kotnika, Bogomirja Celcerja in Franca Kamnika.

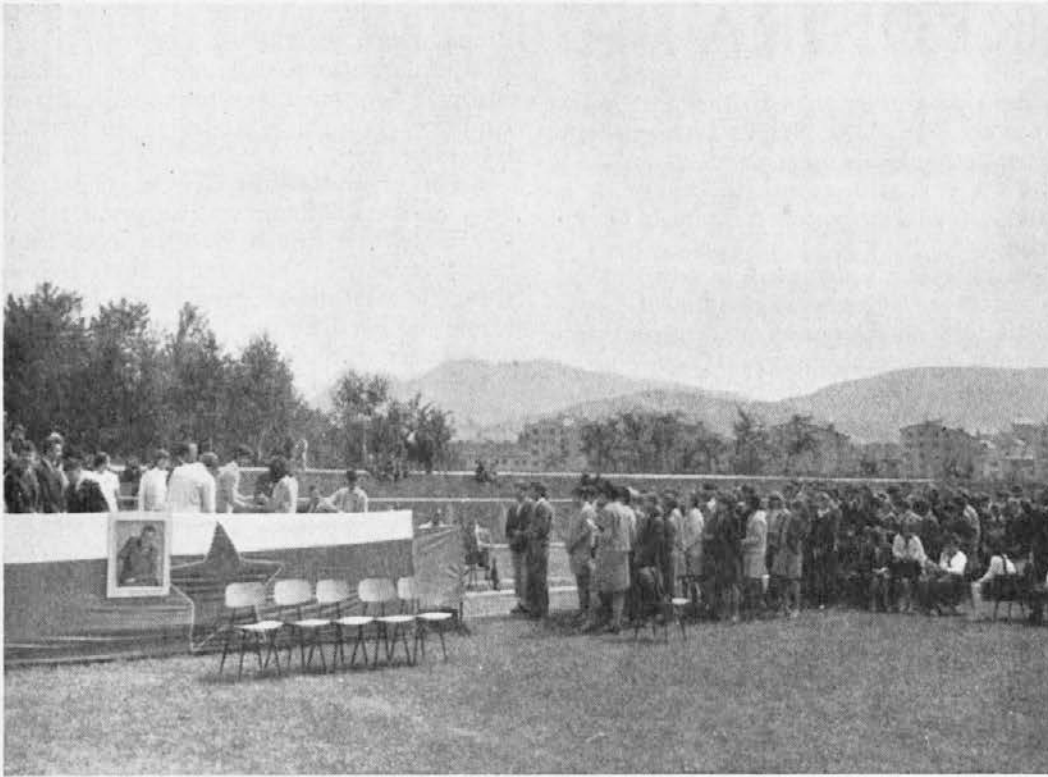
Ko je ravska kulturna delegacija nedavno obiskala Ždar, smo se prepričali, s kakšno pozornostjo so uredili razstavo naših ustvarjalcev. Ob koncu razstave smo se zbrali v razstavnem prostoru kulturnega doma, poslušali kulturni spored, predstavnika Ždara in Raven pa sta v kratkem nagovoru poudarila, kako prav kulturna srečanja najbolj trdno in čisto utrujejo prijateljstva.

Seveda so gostitelji našo delegacijo sprejeli izredno ljubeznivo, v pravem pomenu besede — prijateljsko. V treh dneh, ki smo jih preživeli z njimi v Ždaru, so nam razkazali zgodovinske in kulturne znamenitosti v Ždaru in okolici ter seveda svojevrstno lepo pokrajino. S posebnim občudovanjem smo si ogledali muzej knjig v starem samostanu pri Ždaru; prav v tem času je v tem nekdanjem samostanu tudi razstava, ki z vsestransko dokumentacijo prikazuje razvoj pisane besede. Naredili smo tudi sprehod do cerkve na Zeleni gori, ki spada med najbolj pomembne stvaritve evropskega baroka. Prav gotovo se naši prijatelji iz Ždara lahko postavijo s trdno, dosledno organizacijo kulturnega življenja. Sleherni — tudi najmanjši kulturni spomenik na področju okraja Ždar je vsestransko skrbno zabeležen in ohranjen. Povsod vidiš, kako jih obnavljajo in nato obnovljene tudi pohvalno vzdržujejo. Za sedaj še nimajo težav z denarjem za spomeniško varstvo, bolj s tem, da ga ne morejo porabiti, ker težko dobijo podjetje, ki bi opravilo obnovitvena dela. Zavidal sem jim tudi, da njihove kulturne znamenitosti ne samevajo, povsod srečuješ veliko obiskovalcev. Za ogled znamenitega gradu Pernštajn je bilo na primer treba čakati v dolgi vrsti.

Na področju okraja Ždar je več likovnih galerij; v nekdanjem samostanu pri Ždaru

Mali gostje iz Češke

Svečani trenutek

je tisti čas razstavljal slikar Hanych, v dveh galerijah v Bystrici pa narodna umetnika Rabas in Jambor. (Bystrica je približno tako velika kot Ravne!) Slikarji — zlasti pa znani umetnik Jambor — upodabljajo predvsem ždarsko pokrajino, očarljive češkomoravske vrhovine, po katerih so posejani številni ribniki, enkratna podoba pokrajine!

Nedavne politične spremembe na Češkem so pomembno odjeknile med prebivalstvom; ljudje niso mogli skriti navdušenja in upanja, da se prejšnji časi ne bi več povrnili. Sproščeno je utripala v najbolj preprostem pogovoru. Še carina se mi je zdela prijazna. Nepozabno pa se mi je vtisnil v spomin dogodek v Pragi: Prvič po dvajsetih letih so natisnili fotografiji T. G. Masaryka (1850—1937), prezidenta prve čehoslovaške republike in njegovega sina Jana Masaryka, ki je bil zunanji minister do leta 1948, ter jih prodajali na glavni ulici. Pred prodajalno je stala dolga vrsta Pražanov. S kakšnim spoštovanjem, s kakšno pretresljivo ginjenostjo so ljudje jemali v roke fotografiji mož, ki sta bila dvajset let zakopana v železen molk.

L. Suhodolčan

NOVE KNJIGE V STROKOVNI KNJIŽNICI

- 4469 Amedick Karl, Heindenreich Karl, Metalle in der Praxis 1965.
 4470 Jolly L. William, The Chemistry of the Non-Metals 1966.
 4471 Timm John Arrend, General Chemistry 1966.
 4472 Schaum's Outline of Theory and Problems of Fluid Mechanics and Hydraulics 1962.
 4473 Handbuch der europäischen Eisen- und Stahlwerke 1964.
 4474 Richard Ernst, Wörterbuch der industriellen Technik Englisch — Deutsch II. 1968.
 3658/13/67 Poduzeće u reformi 1968.
 4475 Materialeinfluß in Giessereien, 1, 2, 3, 4, 1961.
 4476 Hafner Vladimir, Sve o papiru 1962.
 4477 Enrick L. von Norbert, Qualitätskontrolle im Industriebetrieb 1961.

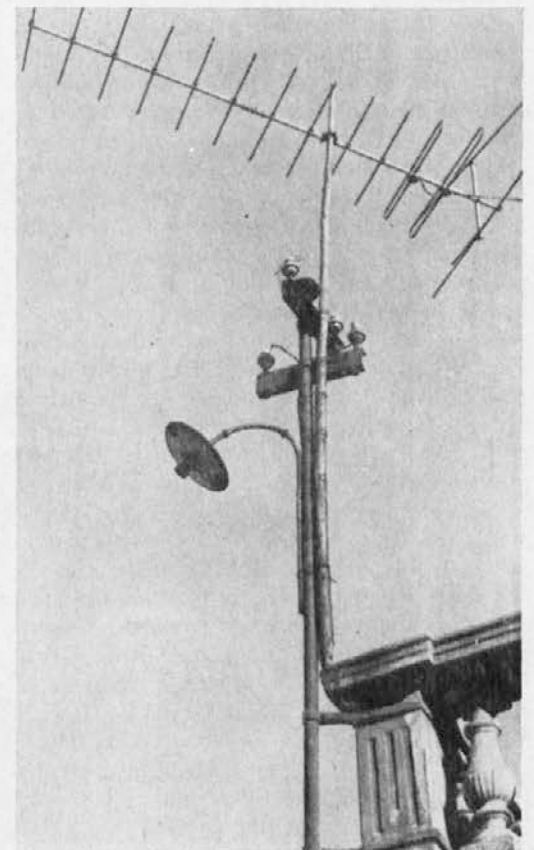
- 4478 Schumann Hermann, Metallographie 1967.
 4479 Kienzle Otto, Klaus Mietzner, Atlas umgeformter metallischer Oberflächen 1967.
 4480 Eisen und Stahl — Dreisprachiges Fachwörterbuch Deutsch — Französisch — Englisch b. 1.
 4481 Organizacija, zadaci i troškovi nabavnog odjela 1967.
 4482 Efikasno vođenje službenih razgovora 1967.
 4483 Taschenbuch Erdgas Vorkommen — Gewinnung-Verwendung 1966.
 4484 Ivan Mohorič, Zgodovina železnice na Slovenskem 1968.
 4485 Umwandlungstabellen für U. S. und britische Einheiten ins metrische System und umgekehrt 1967.
 4486 Otto Frank, Vervielfältigungsverfahren im Betrieb 1966.
 4487 Mehanografija in operacijsko raziskovanje 1964.
 4488 Bajt Aleksander, Uvod v politično ekonomijo 1965.
 4489 Janez Stanovnik, Dežele v razvoju v svetovnem gospodarstvu 1964.
 4490 Ivan Turk, Stroški kot podlaga za poslovne odločitve 1965.
 4491 Zvonimir Tanko, Pomen temeljnih pojmov o produkcijskih odnosih 1964.
 4492 Kako bom gospodaril 1964.
 4493 Stane Možina, Kadri v podjetju 1964.
 4494 Janez Jezeršek, Komercialna služba 1964.
 4495 Šef računovodstva 1965.
 3587/81 Kuharič B., Statistično spremljanje oligoelementov 1967.
 3587/82 Bevc E., Industrijski opiti prerade ržanovske rude na visokoprocenčni FeNi u Larymni 1962.
 3587/83 Dobovišek B., Študija o sestavi in fizikalno kemičnih lastnostih staljenih metalurških žlinder 1963.
 3587/84 Muster J., Centralna kontrola ognjevarnega materiala za leto 1963.
 3587/85 Strojini F., Periodična izmenjava analiz jekla jugoslovanskih železarn in kontrola analitskega dela 1963.
 3587/86 Muster J., Centralna kontrola i evidencija vatrostalnog materijala za II. polletje 1961.
 3587/87/I Gomišček S., Določevanje vodika v jeklih I. 1963.
 3587/87/II Gomišček S., Določevanje vodika v jeklih II. 1963.
 3587/88 Strojini F., Izdelava izolacijskih plošč 1965.

- 3587/89 Prešern A., Izvajanje dezoksidacije z vpihavanjem prašnatih dezoksidantov 1967.
 3587/90 Prešern A., Uvajanje gorilca tipa »Bisra« v SM peč železarn Ravne 1964.
 3587/91 Pavko D., Ispitivanje mazutnog gorionika za SM peći 1964.

SLOVARČEK TUJK

- afekt** — izredno razdraženo čustvo, živo vzplamtela strast, velika čustvena razgibanost
avtentičen — verodostojen, pristen, pravi, resničen, zanesljiv, prvoten, izviren
avtoritarnost — samovoljnost, oblastnost, nasilnost
badava — brezplačno, zastonj, zaman, brez uspeha
bajadera — indijska plesalka in pevka; javna deklina, hotnica
demantirati — preklicati, zanikati, zavriniti, ovreči
denaturalizirati — vzeti državljanstvo
deponiran — položen, odložen, shranjen
diametralen — nasproten
interpretacija — razlaga, razlaganje, igranje vloge, izvajanje glasbe
manualen — ročen, z roko opravljen
perforacija — predrtje, prebod, naluknjavanje
perverzno — zabloda, pokvarjenost, protinaravnost, sprevrženost, sprijenost
rabulist — kdor besede preobrača, parafrate zavija, jezični doktor
rapiden — deroč, nagel, hiter, brz, sunkovit
renomirati — bahati se, postavljati se
significirati — zaznamovati
sirena — 1. morska vila, 2. zapeljiva ženska, 3. zvočna naprava, 4. morska krava

Molk je zlato, govor srebro; največ zlata je na zborih volivcev.

Tihožitje

SVEČAN SPREJEM V ZKS

Sklep komiteja občinske konference Zveze komunistov, da bo sprejemu mladih v ZK posvečal več skrbi kot doslej, je rodil prve sadove. Dne petindvajsetega maja je bil na Rinskem vrelcu svečan množični sprejem mladih v Zvezo komunistov.

V ZK je bilo sprejetih 22 neposrednih proizvajalcev, 16 dijakov industrijskih strokovnih šol in 21 dijakov gimnazije, skupaj torej 59 mladincev (44 mladincev in 15 mladink).

Pred sprejemom je bil seminar, na katerem so seznanili bodoče člane ZK z razvojno potjo KPJ, z odnosi med religijo, cerkvijo in ZK, z reorganizacijo ZK in njenim programom ter z revolucionarno potjo španskega borca — starega komunista — Ivana Kokala. Vsak udeleženec seminarja je prejel Program ZKJ in brošuro Marka Kerševana Religija in sodobni človek.

Svečanemu sprejemu so prisostvovali ugledni družbeno politični delavci v občini.

V imenu vseh sprejetih se je za svečan sprejem zahvalil tov. Ivo Fele in obljubil, da bodo novo sprejeti postali ugledni in aktivni člani Zveze komunistov.

Čestitke ob sprejemu

SKLEPI IN PRIPOROČILA OBČ. KONFERENCE SZDL RAVNE O KULTURI V OBČINI

1. Kulturno-prosvetna društva so nosilci in posredovalci lepega v občini, zato morajo znova oživetiti, izdelati si morajo programe, poiskati nove oblike dela. K aktivnemu sodelovanju morajo pritegniti čim več občanov, zato pa jih mora družba (občinska skupščina, delovne organizacije, družbenopolitične organizacije, krajevne skupnosti) moralno in materialno podpreti.

Kulturno-prosvetna društva naj pravčasno izvedejo občne zборе, sestavijo programe, pri čemer naj še posebej prisluhnejo željam mladine.

2. Delovne organizacije, občinska skupščina, sklad za komunalno dejavnost pri občinski skupščini in krajevne skupnosti v naši občini morajo pri delitvi denarja enakopravno obravnavati tudi investicije, adaptacije, investicijsko vzdrževanje zgradb in prostorov za potrebe kulture. Taki prostori so npr.: knjižnice, klubi, kulturni domovi, likovni salon itd.

Poseben problem predstavlja obnova gradu na Ravnah, ki je kulturna sramota občine. Občinska skupščina naj skupno s komunalnim skladom in delovnimi organizacijami čimprej obnovi to kulturno ustanovo.

3. Skladi za družbeno dejavnost pri krajevnih skupnostih financirajo šport in kulturo. Zavzemamo se, da v skladu s potrebami dejavnosti enakopravno delijo zbran denar in upoštevajo mnenja občinske konference SZDL.

4. Matična knjižnica naj vodi in organizira delo ljudskih knjižnic, tako da bo vključeno v splošni izobrazbeni proces krajev, naj razširi dejavnost knjižnic — če ne z redno knjižnično mrežo, tedaj s potujočimi knjižnicami; skrbeti mora za kvalificiran knjižničarski kader.

Skupščina občine naj zagotovi matični knjižnici — tako kakor zadnja leta — potrebni denar za pomnoževanje in obnavljanje

nje knjižnih skladov ter potrebni denar za opravljanje matične službe. Krajevne skupnosti naj skrbijo za prostore knjižnic, primerne njihovi kulturni vlogi. Skrbijo naj za primerno opremo ter krijejo stroške (kurjavo, razsvetljavo, čiščenje prostorov), naj nagrajujejo delo knjižničarjev.

Ustanovitelji naj v določenih obdobjih imenujejo take knjižnične svete, da bodo kos svoji kulturni in družbeni nalogi. Letna poročila sveta naj ne jemljejo samo na znanje, marveč jih naj obravnavajo kot pomembno področje kulturnega življenja kraja. Delovne organizacije naj imajo ljudske knjižnice za pomembne izobraževalne ustanove svojih članov.

5. Svet za kulturo in prosveto, občinska zveza kulturno-prosvetnih organizacij ter sekcija za kulturo, konference Socialistične zveze naj čimprej skupaj naredijo načrt za kulturno delo v občini in kaj hočemo doseči na kulturnem področju. Svet za kulturo in prosveto naj poleg redne dejavnosti omogoči delo občinske zveze kulturno-prosvetnih organizacij in ji preskrbi vsaj enega profesionalnega organizatorja ali umetniškega vodjo.

6. Zveza kulturno-prosvetnih organizacij naj se sama organizira in uredi društveno življenje v občini, sodeluje pri izvedbi občnih zborov, izdela program in v njem posebej predvidi ter v začetku sezone razpiše revije, tekmovanja, srečanja itd.

7. Krajevne konference Socialistične zveze so nosilec politične akcije v krajih in je v veliki meri odvisno kulturno življenje tudi od njihovih konkretnih stališč in prizadevanj. Vodstvom konference priporočamo več konkretnije skrbi za kulturo v kraju. Kultura mora biti vedno prisotna v zavesti zavestnih sil, zato je prav, da vključijo kulturno problematiko kraja v svoj delovni program. Posvetijo naj tudi posebno skrb kadrovanju v odbore kulturno-prosvetnih društev.

8. V občini že imamo nekaj klubov, ki so zelo primerna vzgojna institucija, hkrati

pa prostor za družabnost in kulturno razvedrilo. Mladinski aktivni naj poživijo delo klubov in prevzamejo pobudo za ustanovitev novih. V klubsko življenje morajo uvesti več vsebine. Zavzemajo se naj za zavestno vključevanje mladih v kulturno-prosvetna društva.

9. Delavska univerza mora kot vzgojno izobraževalna institucija za odrasle skrbeti poleg družbenoekonomske enakopravnosti tudi za kulturno in estetsko vzgojo občanov in nuditi vso pomoč pri izvajanju programov klubov.

10. Sole že razvijajo raznovrstno ustvarjalno kulturno dejavnost. Mladi ljudje naj bi se načrtno in poglobljeno vključevali v glasbeno, likovno, gledališko in lutkovno dejavnost. Člani učiteljskega zbora pa si naj prizadevajo, da bo kino podjetju »Peca« uspelo filmsko gledališče.

ZAVOD BOREC OBVEŠČA

Med slovenskimi bralci je mnogo takih, ki niso uspeli dobiti romana T. Svetine UKANA I. in II. del. Oba dela sta bila kljub visoki nakladi takoj razprodana. UKANA je prvo delo, ki opisuje špijonsko dejavnost gestapa in obveščevalno službo partizanov na Slovenskem med drugo svetovno vojno.

Obe knjigi sta v ponatisu in izideta v septembru 1968, avtor pa že pripravlja zaključni, tj. III. del, katerega izid predvidevamo v prihodnjem letu.

Iz letošnjega programa zavoda Borec so izšle že naslednje knjige:

Matevž Hace: ZADNJI OBISK, cpl. 28 N din; Ivo Zorman: ČEZ DVAJSET LET BO VSE DRUGAČE, cpl. 29 N din; Jože Šmit: KOLESELJ IZ CEDILIKE, ppl. 20 N din; Karel Pichlik: IZ RUSKEGA UJETNIŠTVA V BOJ PROTI VOJNI, ppl. 32 N din; Dušan Hamšik-Jiří Pražak: BOMBA ZA HEYDRICHA, ppl. 36 N din; Franček Majcen: TUDI BESEDA JE BILA OROŽJE, cpl. 35 N din.

Knjige naročajte pri Zavodu Borec, Ljubljana, Beethovnova 10/II.

ŠPORTNE VESTI

SINDIKALNO PRVENSTVO ŽELEZARNE V STRELJANJU

Sredi maja je bilo sindikalno prvenstvo naše železarne v streljanju, ki se ga je udeležilo rekordno število — 21 petčlanskih ekip s skupaj 128 strelci.

Rezultati: 1. mehanična I, 2. uprava — TKR, 3. livarna I, 4. SEVO — strojni remont, 5. mehanična II, 6. topilnica I, 7. mehanična III, 8. SEVO — promet, 9. kovačnica IV, 10. mehanična VII — vzmetarna.

Najboljši posamezniki so bili: 1. Mirko Hrovatič (uprava — TKR) 167, 2. Ivan Gostenčnik 166, 3. Vinko Zatljer 160, 4. Alojz Mori 157 (vsi mehanična I), 5. Franc Kolar (uprava — TKR) 154, 6. Mirko Drofelnik 153, 7. Tomo Škegro 151 (oba livarna I), 8. Anica Hrovatič (uprava — TKR) 151, 9. Evgen Korinšek (livarna I) 149, 10. Ivan Franc (mehanična I) 148.

Najbolj se je izkazala mehanična tako z osvojenim prvim mestom kot s številom postavljenih ekip — 7.

Vsi udeleženci tekmovanja so bili s prireditvijo zelo zadovoljni in si podobnih srečanj še želijo.

MLADI SO STRELJALI

Mladina občine Ravne je v streljanju z zračno puško 15. maja počastila občinski praznik in 21. maja dan mladosti. Pri prvem tekmovanju je zmagala ZMS železarne Ravne s 578 krogi, sledijo aktivni Reka 558, gimnazija Ravne 423 in MIS 340. Med posamezniki so bili najboljši: Alojz Mori 156, Peter Metulj 142, Franc Merkač 141 itd. V finalnem delu je zopet zmagala ZMS železarne Ravne s 644 krogi pred ZMS Reka s 633 krogi. Med posamezniki je bila konkurenca večja: Alojz Mori 157, Berti Baver 150, Franc Merkač 148 itd.

M. V.

PRVO ŠOLSKO ŠPORTNO DRUŠTVO NA KOROŠKEM

Na osnovni šoli Franja Goloba na Prevaljah se lahko pohvalijo, da so prvi. Prvi v naši občini so se odločili, da ustanovijo šolsko športno društvo. In prav je tako. Prav predvsem za vse učence in učenke, ker jim lahko samo šolsko športno društvo omogoči, da se bodo prav vsi ukvarjali s telesno vzgojo, da se bodo že od mladih nog vzgajali tudi za organizatorje, sodnike in vaditelje telesne vzgoje, prav tudi za vso našo družbo, ker telesna kultura močno

oblikuje človeka, ga dela odpornejšega, plemenitejšega.

Prvo šolsko športno društvo v naši dolini se je rodilo v maju. Mesec maj in mladost sta tesno povezana — spadata skupaj, zato tudi ime »Mladost« za pravkar rojeno društvo tembolj ustreza, obvezuje in obljublja, ker mladost je polet, mladostni polet pa lahko samo daje več in boljše, in to od tega mladega društva tudi pričakujemo.

Bral sem prvi zapisnik društva, Skrbno je napisan. Vso pohvalo mladi tajnici Karmen Pristovnikovi. Razveseljuje tudi vsebina. Dobri učenci imajo prednost, slabšim bodo pomagali, da bodo postali boljši. Vsi bodo sodelovali, o svojem delu pa pisali v posebnem glasilu. Res, vse čestitke! V odboru so samo prav dobri in odlični učenci. Vsi se nimajo točno odrejenih dolžnosti, nekaj glavnih funkcij pa so že razdelili. Tajnico smo že predstavili, blagajnik je Leon Juh (hitro stopa po stopinjah očeta), predsednica pa je Tanja Kopušarjeva. O tej marljivi telesnovzgojni delavki bi lahko napisali veliko, zaslužila bi, a danes ji samo čestitamo k izvolitvi za predsednico in ji povemo, da si je to delovno a obemem tudi častno funkcijo s svojim dosedanjim delom več kot zaslužila. V odboru je tudi Jure Srnko, prav tako delaven telesnovzgojni učitelj, ki ima tudi zasluge pri ustanovitvi šolskega športnega društva.

Naše čestitke veljajo vsej šoli, na čelu z ravnateljem Leopoldom Suhodolčanom, ker tudi njegovo razumevanje za telesno vzgojo učencev in učenek v lastnem šolskem športnem društvu veliko pomeni in se lahko smatra kot podpora in pomoč pri takem, na novo zastavljenem delu.

Če smo še tako skromni, je le potrebno omeniti tudi prizadevanja občinske zveze za telesno kulturo, in ker so ta prizadevanja na Prevaljah najprej naletela na plodna tla, lahko pričakujemo, da bodo tudi drugod — na Ravnah, v Mežici in Črni.

Šolskemu športnemu društvu Mladost s preveljske šole želimo, da bi hitro zaživelo, da bi se krepilo in utrdilo, ter da bi mladostni žar premagal vse ovire, ki bodo v obliki zavisti ali kako drugače zanesljivo prisotne na začetku nove, še neizhojene poti na Koroškem.

-ate-

MNOŽIČNO SINDIKALNO PRVENSTVO V KEGLJANJU

Tudi letos je razpisal občinski sindikalni svet tradicionalno sindikalno ekipno prvenstvo za leto 1968. Razpisu se je odzvalo kar 16 moštev,

Sopara

kar je rekord. Tudi letos je železarna prijavila največ ekip, in sicer 5, rudnik Mežica 2, po eno pa: Zavod za socialno zavarovanje, INTES, uslužbenci občinske skupščine, upokojenci, TRO Prevalje, MIS Ravne, Dom železarjev, trgovsko podjetje ZILA in Mesnina Ravne. Tekmovalo se je za prehodni pokal, ki ga je že lansko leto osvojila ekipa livarjev železarne Ravne. Občinski sindikalni svet pa je pripravil še 9 ličnih pokalov in diplom za najboljše ekipe, posameznike in posameznice.

Vrstni red ekipnega prvenstva obeh dni tekmovanja — 25. in 26. maja — je bil naslednji: 1. železarna V 2297 podrtih kegljev, 2. železarna I 2273, 3. rudnik Mežica II 2267, 4. občinska skupščina 2128, 5. upokojenci 2107, 6. železarna IV 2088, 7. rudnik Mežica I 2083, 8. trgovsko podjetje Zila 2075, 9. železarna II 2062, 10. MIS Ravne 2007 itd.

Med člani je bil 1. Ivo Mlakar (železarna I) 414, 2. Viktor Ajtnik (trg. podjetje Zila) 404, 3. Jože Trefalt (železarna V) 402, 4. Ferdo Paradž (železarna V) 399, 5.—7. Peter Šetina (železarna I), Jože Samec (občina) ter Janko Trstenjak (železarna V) 394, 8. Peter Senica (Mežica II) 391, 9. Tone Senica (železarna III) 383, 10. Drago Bahič (Mežica II) itd.

Pri ženskah je bila najboljša Boža Belaj (občina) 388, 2. Fricka Mačič (železarna I) 385, 3. Marica Jezeršek (občina) 357, 4. Pavla Hovnik (železarna I) 353, 5. Jožica Breznik (železarna I) 348 itd.

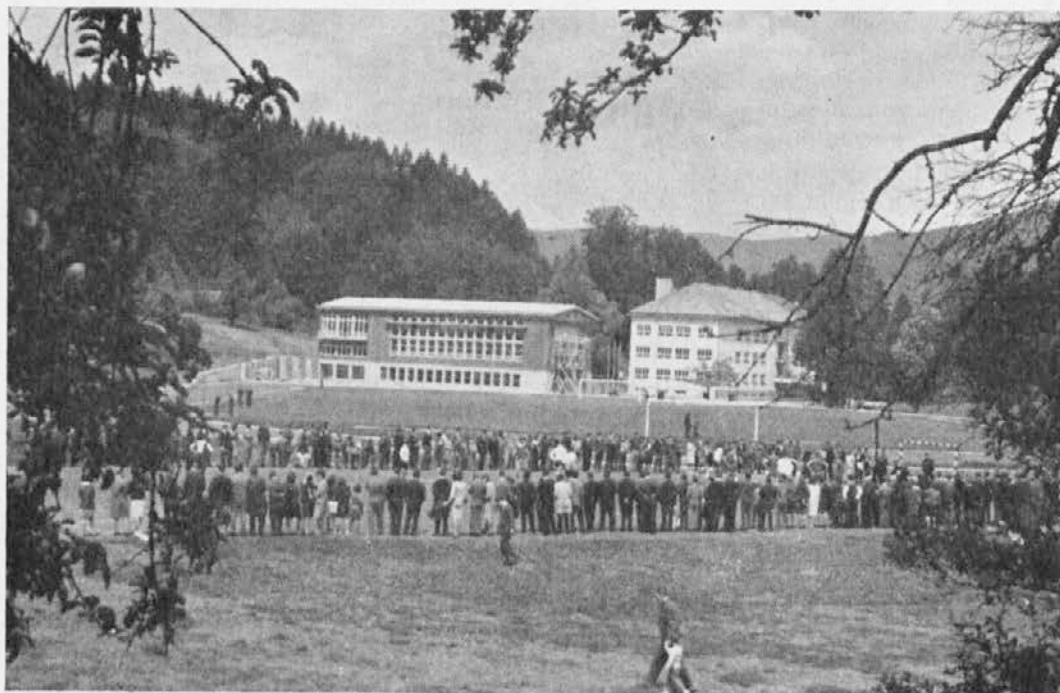
Pri starejših članih: 1. Franc Grobelnik (upokojenci) 407, 2. Jože Bukovec (upokojenci) 371, 3. Stanko Štor (upokojenci) 356, 4. Marchiotti (MIS) 346 in 5. Jože Škof (upokojenci) 345.

Zmagovalec je podelil pokale in diplome predstavnik občinskega sindikalnega sveta tov. Ivan Zunko, jim čestital in se zahvalil za rekordno udeležbo.

O. H.

KOROŠKA — GORENJSKA 44:40

19. maja po sprejemu Titove štafete so se v prijateljskem dvoboju pomerili najboljši šahisti Gorenjske in Koroške na 42 deskah. Boj naj bi potekal na prostem pred DTK, vendar so se morali šahisti zaradi slabega vremena preseliti v gimnazijo, kar pa ni skazilo svečanega vzdušja in borbenosti obeh ekip. Le nekoliko manj gledalcev je bilo, kar je pa seveda škoda, saj je imel dvoboj bolj manifestativen značaj. Predvsem se je mislilo na živitev in razširitev šahovske igre na Koroškem. Vendar pa je bil tudi ta smoter dosežen, saj se je nekaj dni govorilo o tem dvoboju, precej mladih pa je imelo možnost pokazati svoje

Iz dni izgradnje stadiona in DTK

Foto: F. Kamnik

Nekdo bo moral poskrbeti za red pri parkiranju

šahovsko znanje in moč. Na množičnosti pa se gradi kakovost. Morda bo še kateri izmed mladih igralcev, ki je prvič nastopil na taki prireditvi, kdaj posegel v vrh slovenskega šaha.

Za Gorenjsko so nastopili igralci močnih šahovskih središč Jesenic, Kranja in Radovljice, za Koroško pa šahisti Slovenj Gradca, Dravograda, Raven in Mežice. Dvoboj je bil dvokrožen ter je potekal po »pop« sistemu: vsak igralec je imel pol ure časa za partijo do padca zastavice. Tako je bil dvoboj končan v dobrih dveh urah.

Na prvih 10 deskah, kjer je bil rezultat 11 : 9 za ekipo Koroške, so nastopili:

1. Guzelj — Zorko	2 : 0
2. Poberžnik R. — Zbil	1 : 1
3. Šmon A. — Bertonec	1 : 1
4. Žunec — Krničar	1 : 1
5. Mauhler — Krajnik	1,5 : 0,5
6. Jakopič — Cinka	1 : 1
7. Jesenek J. — Đorđević	1,5 : 0,5
8. Kolar — Šiftar	1 : 1
9. Poberžnik J. — Mehmedinović	0,5 : 1,5
10. Nikl — Presterl	0,5 : 1,5

Naj ob tej priložnosti omenim nedisciplino nekaterih članov prve ekipe »Fužinarja«, ki se dvoboja niso udeležili. Seveda bo take člane treba pustiti doma tudi tedaj, ko se bo potovalo v goste ali pa morda tudi, ko se bo igralo v inozemstvu.

Na koncu pa iskrena zahvala ObZTK za kritje stroškov prireditve ter njenemu predsedniku tov. Šaterju, prav tako pa tudi predsedniku strokovnega odbora za šah tov. Tušku za pomoč pri organizaciji dvoboja.

Jože Žunec, dipl. inž.

OSTALE ŠAHOVSKE VESTI

V maju je bilo slovensko šahovsko prvenstvo za pionirje in pionirke. Zelo dobro so se uvrstili igralci iz koroške šahovske podzveze. Posebno čestitamo Vidmarju iz osnovne šole v Mežici, ki je dosegel 1. mesto med mlajšimi pionirji.

Na občinskem sindikalnem prvenstvu Raven je bil vrstni red ekip naslednji:

1. železarna I 26, 2. rudnik I 20,5, 3. rudnik II 14, 4. železarna II 13, 5. prosvetni delavci 11,5, 6. železarna III 5.

Po občnem zboru ŽSD Dravograd je bil brzoturnir. Rezultati:

1. Mauhler (Dravograd) 12,5, 2. Žunec (Ravne) 11, 3. Jakopič (Mežica) 9,5, 4. Tušek (Ravne) 9 itd.

Na brzopoteznem prvenstvu ravenske občine (igrali so se trije turnirji s poprečno udeležbo 21 igralcev) je zmagal Ristič (Ravne) 41, 2. Jesenek (Ravne) 41, 3. Jakopič (Mežica) 39, 4. Erjavec (Ravne) 38, 5. Mori (Mežica) 31,5, 6. Kolar (Ravne) 31, 7. Komarica (Ravne) 30, 8. Kveder (Ravne) 26, 9. Tušek (Ravne) 24, 10. Arbeiter (Mežica) 21,5 točke itd.

Na koroškem brzopoteznem prvenstvu je zasedel 1. mesto mladinec iz Dravograda Mauhler, 2. Adi Šmon (Slovenj Gradec), 3. Ristič (Ravne), 4. Štumberger (Slovenj Gradec), 5. Jesenek (Ravne), 6. Jože Šmon (Ravne) itd.

J. Ž.

RALLY TREH DOLIN

Pred nedavnim je avto-moto društvo »Šaleška dolina« Velenje dalo pobudo za organizacijo ene največjih prireditev avtomobilistov in motoristov Šaleške, Mislinjske, Mežiške in Spodnje Savinjske doline.

Maja so se na Ravnah sestali predstavniki avto-moto društev Dravograda, Slovenj Gradca, Raven, Šmartnega ob Paki in Velenja. Na skupnem posvetu so sestavili koordinacijski odbor tega množičnega tekmovanja. Tekmovanje bo zaradi obsežnih priprav šele avgusta. Avto-moto društvo Velenje je kot pokrovitelj te športne manifestacije že imenovalo 40-članski pripravljalni odbor. Rally (izg. réli) »Treh dolin« bo obsegal ocenjevalno in spretnostno vožnjo.

Na sedežih društev bodo morali tekmovalci opraviti prvi preizkus iz spretnostne vožnje,

nato bodo iz različnih smeri vozili ocenjevalno vožnjo do Velenja, kjer bo cilj.

Med ocenjevalno vožnjo bodo tekmovalci morali upoštevati prometne predpise, opraviti več težjih nalog, med drugim bodo morali pokazati tudi svoje strelske sposobnosti. Na cilju jih bo čakala najtežja preizkušnja — spretnostna vožnja.

Prireditelj bo poskrbel, da bo na dan tekmovanja v Velenju več prireditev, med njimi ekshibicijska vožnja z go-kart vozili, glasbena prireditev, na kateri bo nastopalo več ansamblov, nogometno tekmovanje ipd.

Po tekmovanju bo ob velenjskem jezeru piknik, kjer bodo gostinci poskrbeli za specialitete in razvedrilo. Tu bodo podeljene tudi nagrade tekmovalcem in žrebane vstopnice. Prireditelj računa, da bo na tej prireditvi nastopilo preko 300 tekmovalcev.

POJASNILO

Pri zbiranju podatkov iz življenja jubilarov, posebno pri tolmačenju razmer v stari Jugoslaviji včasih nehoti pride do netočnosti. Tako npr. v tridesetih letih, v dobi krize in brezposelnosti, večja ali manjša plača zaposlenih še nikakor ni bila znamenje političnega prepričanja oziroma narodne zavednosti posameznika. Tako je lahko nekdo prejemal pri enaki šolski izobrazbi večjo plačo in bil bolj zaveden Slovenec od drugih.

Urednik

Z A D O B R O V O L J O

Rotacijska

Lukey, direktorjev sin, vpraša po počitnicah svojo sošolko:

»Je tvoja mama še zdravnica?«

Kanclijska mistika

— Tovariš šef, kot tajnica sem vas dolžna opozoriti, da je to poročilo vezano z rokom!

— Zame je Rok svetnik!

— Amen.

Vedno dobrodošli

KONČNO USPEŠEN VZPON

Za nami je najbolj kritično poslovno leto 1967. V tem letu smo skušali na podlagi izboljšav na tržišču od meseca do meseca čimveč narediti. Pred nekaj tedni je uprava podjetja imela sestanke s politični-

boljši od majskega. Meseca maja 1968 smo odpremili 6399 t naših izdelkov in s tem presegli po količini vse dosedanje mesečne odpreme.

F. B.

OBRATNE NEZGODE V MAJU 1968

Jernej Krof, kemični laboratorij — pri čiščenju mlina za mletje apna je dobil apneni prah v oči.

Milan Pogorevčnik, livarna — pri nabijanju kalupa mu je drobec železa priletel v levo oko.

Adolf Dobrodel, topilnica — pri zasipavanju zaboja v žlindro ga je plamen oplazil po obrazu.

Rudolf Šuler I., strojni remont — pri uravnavanju tekočega traku je dobil desno roko med valje in tekoči trak, ter si pri tem poškodoval prste.

Marija Čapelnik, centralno skladišče — kalup za vulkaniziranje ji je zdrsnil na palec leve roke.

Ivan Gosnik, topilnica — pri spraznjevanju ingotov ga je nastavni drog udaril po desni nogi.

Slavko Jelenko, livarna — pri prevozu kalupa od livarskega stroja na valjčnico mu je ta padel na levo nogo.

Jurij Jošt, livarna — pri vlivanju kalupov mu je ročica ponovce padla na desno roko.

Franc Uršnik, kovačnica — ko je šel po obratu, se je spotaknil in pri padcu zadel z rokami ob vroče gredice ter se opeknel po dlaneh obeh rok.

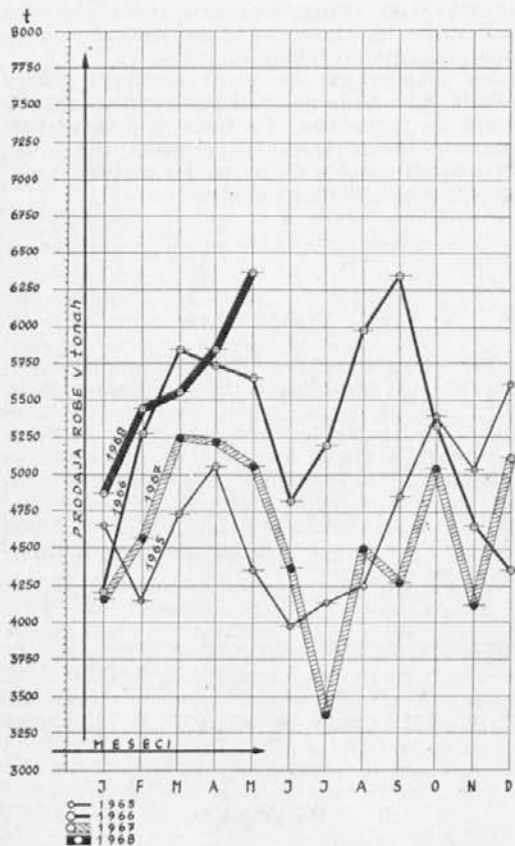
Jože Konečnik, čistilnica — ulitek se mu je skotalil na palec leve roke.

Albin Kojzek, elektro remont — pri transportiranju razdelilca si je poškodoval prstaneec na levi roki.

MAJA SO NASTOPILO DELOVNO RAZMERJE

Anton Polovšek — NK, Anton Golob — KV, Franc Praznik — KV, Marjan Jelen — KV, Ivan Zabel — KV, Stanislav Brodnik — KV, Pavel Ramšak — NK, Ljudmila Hrastelj — SS, Ivan Mlačnik — NK, Justin Vetrh — PK, Tomo Fečur — KV, Erik Ott — KV, Vinko Doberšek — KV, Ivan Gerdej — KV, Franc Potočnik — KV, Marija Tomc — NK, Maksimiljan Senica — NK, Rudolf Kotnik — NK, Martin Vožič — NK, Jože Kotar — PK, Ivan Štornik — KV, Jože Gostenčnik — NK, Alojz Štruc — NK, Peter Kvasnik — NK, Jože Senica — PK, Stanislav Maričnik — KV, Peter Vujevič — KV, Anton Gregelj — PK, Oto Širnik — NK, Franjo Lopatni — NK, Ivan Javornik — NK, Rudolf Ošlovnik — PK, Stanislav Lesjak — NK; sprejeti za nedoločen čas.

Zvonimir Prelčec, dipl. inž. rudarstva, Anica Žerak — NSS; sprejeta za določen čas.

mi organizacijami in napravila akcijski program za čimprejšnjo odpremo naročene robe iz podjetja in s tem za čimvečjo realizacijo, iz katere rezultirajo tudi čimvišji osebni dohodki. Program je bil obravnavan tudi v okviru vseh sklopov z namenom, da se vsi člani delovne skupnosti seznanijo s potrebnimi akcijami.

Naročil (z izjemo jeklolivarne in pri nožih) imamo sedaj dovolj, treba se je spoprijeti za čimvečjo produktivnost, za čimboljšo kvaliteto in robo kupcem dobaviti v pogojenih rokih. Delovni polet vseh naših fizičnih in umskih delavcev je treba še stopnjevati, da bi bil junijski uspeh še

Naši upokojenci

Lovrenc Škratek, roj. 27. julija 1914, v železarni od 14. aprila 1947 s presledki kot mehanski čistilec v čistilnici. Invalidsko upokojen 21. maja 1968

Jože Enci, roj. 8. februarja 1916, v železarni od 10. decembra 1945 dalje kot kontrolor kovačnice TKR. Inval. upokojen 11. maja 1968

Andrej Pandel, roj. 8. novembra 1915, v železarni od 15. septembra 1930 s presledki, nazadnje kot izmenski delovodja vlivanja in pom. dej. v livarni. Inval. upokojen 17. maja 1968

Filip Janko, rojen 9. maja 1908, v železarni od 17. julija 1945 s presledki kot zidar ponove v topilnici. Osebn. upokojen 31. maja 1968

ODŠLI SO IZ PODJETJA

Leopold Močnik — KV, Ivan Zupan, dipl. inž. strojništva, Alojz Rasberger — SS, Adolf Potočnik — KV, Marija Tretjak — NK, Jože Enci — KV, Edvard Kret — PK, Roman Močnik — PK, Mihael Gros — PK, Andrej Pandel — KV, Lovrenc Škratek — PK, Robert Kurnik — KV, Darko Lever — KV, Ferdinand Štrikar — NK, Jože Žvikart — KV, Milan Kolar — PK.

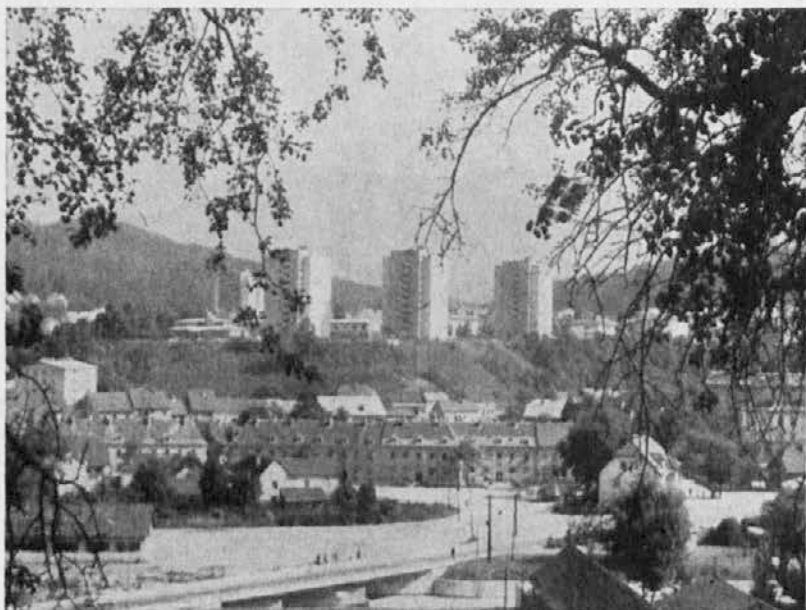
Misli

Ljubezen gre skozi želodec — kam?

Delo krepa človeka.

Poroka je pogrebščina v belem.

Za idealen zakon so potrebni najmanj trije.

Drevje olepša